

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. spalio 10 d.
(OR. en)

11503/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0228 (COD)

AGRI 384
AGRILEG 127
SEMENCES 29
PHYTOSAN 41
FORETS 80
CODEC 1324

PASIŪLYMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. spalio 6 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 415 final
Dalykas:	Pasiūlymas – EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS dėl miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/2031 ir 2017/625 ir panaikinama Tarybos direktyva 1999/105/EB (Miško dauginamosios medžiagos reglamentas)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 415 final.

Priedama: COM(2023) 415 final

Briuselis, 2023 07 05
COM(2023) 415 final

2023/0228 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos, kuriuo iš dalies keičiami
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/2031 ir 2017/625 ir panaikinama
Tarybos direktyva 1999/105/EB (Miško dauginamosios medžiagos reglamentas)**

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2023) 414 final} - {SWD(2023) 410 final} - {SWD(2023) 414 final} -
{SWD(2023) 415 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Tarybos direktyvoje 1999/105/EB nustatytos miško dauginamosios medžiagos gavybos ir prekybos taisyklės (toliau – MDM direktyva). Ta direktyva reglamentuojama miško dauginamoji medžiaga (toliau – MDM), kuri yra svarbi miškų ūkio reikmėms.

Per daugelį metų nuo jos priėmimo įvyko svarbių pokyčių, visų pirma:

- buvo priimtas Europos žaliasis kursas¹, kuris apima Europos klimato teisės aktą², Naująją ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją³, Naują 2030 m. ES miškų strategiją⁴ ir 2030 m. ES biologinės įvairovės strategiją⁵, taip pat
- buvo atnaujintos Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) tarptautinei prekybai skirtos miško dauginamosios medžiagos sertifikavimo schemas⁶ (toliau – EBPO miško sėklų ir augalų schema) taisyklės ir nuostatai.

Atsižvelgiant į šiuos pokyčius, naujus ES politikos prioritetus, susijusius su tvarumu, prisitaikymu prie klimato kaitos ir biologine įvairove, taip pat į patirtį, įgytą įgyvendinant Direktyvą 1999/105/EB, tikslinga peržiūrėti šią ES teisės aktų dėl miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos dalį.

MDM laikomos sėklos, augalų dalys ir augalai, naudojami naujiems miškams kurti (miško įveisimas), plotams atsodinti medžiais (miško atkūrimas) ir kitaip sodinti medžius įvairioms reikmėms: i) medienai ir biologinėms medžiagoms gaminti, ii) biologinei įvairovei išsaugoti, iii) miškų ekosistemoms atkurti, iv) prisitaikyti prie klimato kaitos, v) klimato kaitai švelninti ir vi) miško genetiniams ištekliams išsaugoti ir tausiai naudoti.

Žemės ūkio augalų sėklos gaminamos, sertifikuojamos ir jų derlius surenkamas kasmet, o gaminant MDM iki sėklų ir miško augalų derliaus surinkimo nuo sėklinės bazės gali praėti 50–100 metų. Kadangi tie gamybos ciklai yra tokie ilgi, yra labai svarbu gaminti aukštos kokybės MDM ir užtikrinti jos atsekamumą iki i) pirminių motininių medžių, nuo kurių buvo surinktas tos MDM derlius, ir ii) klimato ir

---

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 *final*).

² 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ (COM(2021) 82 *final*).

⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja 2030 m. ES miškų strategija“ (COM(2021) 572 *final*).

⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020) 380 *final*).

⁶ Tarybos sprendimas, kuriuo sukuriamas EBPO tarptautinei prekybai skirtos miško dauginamosios medžiagos sertifikavimo schema [OECD/LEGAL/0355].

ekologinių sąlygų, kuriomis tie motininiai medžiai buvo auginami. Toliau aprašomas procesas, kurio rezultatas – MDM gamyba ir prekyba.

MDM derlius renkamas nuo motininių medžių (t. y. sėklinės bazės). Ta sėklinė bazė buvo atrinkta atsižvelgiant į tam tikras pranašesnes savybes (pvz., morfologines savybes, medienos kokybę, sveikatą ir atsparumą) ir į reikmę, kuriai numatoma naudoti MDM. Valstybių narių kompetentingos institucijos atlieka oficialų tikrinimą, kad patvirtintų tą sėklinę bazę. Sėklinė bazė įregistruojama nacionaliniame registre suteikiant unikalią registro nuorodą ir nurodant vadinamąjį patvirtinimo vienetą, apibrėžiantį plotą, kuriame vėliau gali būti renkamas MDM derlius. Surinkus MDM derlių, išduodamas pagrindinis sertifikatas. Pagrindinis sertifikatas skirtas užtikrinti MDM atsekamumą iki sėklinės bazės, nuo kurios buvo surinktas jos derlius, vietos. Kad būtų sertifikuota, MDM turi atitikti tam tikrus kokybės reikalavimus. Sėklų kokybės reikalavimai yra susiję su sėklų grynumu ir gyvybingų sėklų, kurios gali dygti, skaičiumi (t. y. daigumo procentine dalimi). Oficiali etiketė išduodama po to, kai kompetentingos institucijos atlieka oficialų tikrinimą, kuriuo patvirtinama, kad MDM atitinka kokybės reikalavimus, nustatytus atitinkamai MDM kategorijai.

MDM gamyba skirtingose valstybėse narėse vykdoma atsižvelgiant į konkrečius poreikius. Kai kuriose valstybėse narėse medienos ir plaušienos pramonė yra svarbiausia ekonominė veikla, todėl medienos gamyba yra pagrindinė su MDM susijusios strategijos sritis. Tose valstybėse narėse atrenkant motininius medžius, t. y. sėklinę bazę, nuo kurios bus renkamas MDM derlius, svarbiausias atrankos kriterijus bus medienos kokybė.

Kitose valstybėse narėse MDM gaunama siekiant kelių tikslų ir kuriant daugiafunkces ekosistemas. Tam tikros miškų dalys yra prieinamos žmonėms ir gyvūnams ir atlieka socialines bei kultūrinės funkcijas, o kitos miško dalys apsaugotos tvoromis, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę ir miško genetinius išteklius. Tokiu atveju bus atrenkama daug skirtingų savybių turinčių motininių medžių (mažų ir didelių medžių, įvairaus dydžio šakų), kad tarp šių motininių medžių susidarytų dideli skirtumai ir būtų užtikrinta didelė genetinė įvairovė. Didelė genetinė MDM, kurios derlius bus renkamas nuo tų motininių medžių, įvairovė taip pat yra labai svarbi prisitaikant prie klimato kaitos, nes ta MDM galėtų būti sodinama vietovėse, kuriose klimatas yra tinkamas arba gali tapti tinkamas tai MDM ateityje. Tai – MDM tinkamumas dabartinėms ir numatomoms būsimoms klimato sąlygoms.

Dabartiniuose teisės aktuose MDM apibrėžiama atsižvelgiant į jos svarbą miškų ūkio reikmėms visoje Sąjungoje arba jos dalyje, tačiau vis dar neaišku, kokios miškų ūkio reikmės patenka į teisės aktų taikymo sritį. Dėl šio aiškumo trūkumo tam tikrais atvejais buvo sodinama prastos kokybės MDM. Pasodinti medžiai iš pradžių gali augti gerai, tačiau praėjus 10–20 metų nuo pasodinimo nebrandina sėklų. Dėl to medienos ir plaušienos pramonė ilginiui gali patirti ekonominių nuostolių. Blogiausiu atveju tai gali lemti miškų ekosistemų žlugimą, nes miškai yra labiau pažeidžiami sausros, kenkėjų antpuolių ir kitų trikdžių. Todėl ES teisės aktų taikymo sritį būtina patikslinti ir siūlomame reglamente išvardyti reikmes, kurioms svarbu naudoti aukštos kokybės MDM.

Miškai teikia žaliavą (medieną ir ne medieną, pvz., maisto ir medicinos augalus) augančioms bioekonomikos vertės grandinėms, kuriomis pakeičiami iškastiniai ar kitaip žalingi produktai. Siekiant gaminti medieną ir biologines medžiagas, siūlomu

reglamentu remiamos išplėtos su mišku susijusios vertės grandinės, kurios šiuo metu užtikrina 4,5 mln. darbo vietų ES⁷.

Kaip jau minėta, taip pat reikėtų užtikrinti, kad valstybės narės galėtų gaminti MDM toms reikmėms, kurios yra svarbios jų teritorijoje. Todėl valstybėms narėms turi būti leidžiama pačioms spręsti dėl atrankos kriterijų, kurie bus taikomi sėklinei bazei, atsižvelgiant į reikmę, kuriai numatoma naudoti tą MDM. Be to, aukštos kokybės MDM sodinimas vietovėse, kuriose vyrauja palankios klimato ir ekologinės sąlygos, padeda siekti tikslo, kad ta MDM būtų naudojama numatytai reikmei.

Pavyzdžiui, MDM derlius gali būti surinktas nuo sėklinės bazės, kuri buvo įvertinta ir patvirtinta medienos gamybai. Jei tokia MDM sodinama palankiomis sąlygomis, medienos kiekis bus didesnis, palyginti su vidutiniu medienos kiekiu, kuris gaunamas, jei MDM sodinama nepalankiomis sąlygomis. MDM derlius taip pat gali būti renkamas nuo sėklinės bazės, kuri buvo atrinkta ir įvertinta dėl jos prisitaikymo prie vietos ir regioninių klimato bei ekologinių sąlygų, atsižvelgiant į biotinius ir abiotinius veiksnius toje vietovėje. Tokia palankiomis prisitaikyti prie klimato kaitos sąlygomis pasodinta MDM padės didinti miškų atsparumą ekstremalioms meteorologinėms sąlygoms ir jų prisitaikymą prie kintančių klimato sąlygų. Apaugusi mišku žemė iki šiol yra pagrindinis ES anglies dioksido absorbentas ir jai teks esminis vaidmuo siekiant iki 2050 m. įgyvendinti Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslą.

Siūlomu reglamentu pakeičiama Direktyva 1999/105/EB, paaiškinama jos taikymo sritis ir atnaujinamos jos nuostatos.

Juo siekiama šių bendrų tikslų:

- a) visoje ES veiklos vykdytojams sudaryti vienodas sąlygas;
- b) remti ES MDM pramonės inovacijas ir konkurencingumą;
- c) padėti spręsti tvarumo, biologinės įvairovės ir su klimatu susijusias problemas.

Juo siekiama šių konkrečių tikslų:

- a) pagerinti teisinės sistemos aiškumą ir nuoseklumą nustatant paprastesnes, aiškesnes ir suderintas pagrindines taisykles dėl esminių principų, pateikiant jas šiuolaikine teisine forma;
- b) sudaryti sąlygas pasinaudoti naujais mokslo ir technikos pasiekimais (visų pirma inovatyviais gamybos procesais, biomolekuliniais metodais ir skaitmeninėmis galimybėmis);
- c) užtikrinti, kad MDM būtų tinkama būsimiems uždaviniams;
- d) remti miško genetinių išteklių išsaugojimą ir tausų naudojimą;
- e) suderinti MDM oficialios kontrolės sistemą;
- f) pagerinti MDM teisės aktų suderinamumą su augalų sveikatos teisės aktais.

Siūlomas reglamentas yra Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos (REFIT) dalis.

---

⁷ Robert N., Jonsson R., Chudy R., Camia A. (2020) *The EU Bioeconomy: Supporting an Employment Shift Downstream in the Wood-Based Value Chains? Sustainability* 12, 758.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Siūlomas reglamentas susijęs su ES augalų sveikatos politika (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031⁸) ir oficialia kontrole (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625⁹).

Reglamento (ES) 2016/2031 taisyklės dėl kenkėjų bus taikomos ir MDM gamybai bei prekybai. MDM oficiali etiketė bus derinama su tuo reglamentu nustatytu augalo pasu.

MDM taisyklės bus įtrauktos į Reglamento (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės taikymo sritį. Taip bus užtikrintas suderinamumas su kitais ES teisės aktais, susijusiais su augalų gamyba ir prekyba (Reglamentu (ES) 2016/2031 ir siūlomu Reglamentu dėl augalų dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos), kurie taip pat yra ES oficialios kontrolės teisinės tvarkos dalis.

- **Suderinamumas su kitomis ES politikos sritimis**

ES miškininkystės politikoje vertinamas pagrindinis ir daugiafunkcis miškų ir miškų ekosistemų vaidmuo ir pripažįstama, kad dėl klimato kaitos miškai patiria vis didesnę spaudimą dėl ekstremalių meteorologinių reiškinių, kenkėjų ir ligų. Didėjant trikdžių dažnumui ir intensyvumui, pavyzdžiui, dėl žievėgraužių tipografų antpuolių, išmetama šiltnamio efektą sukeliančių dujų, nyksta biologinė įvairovė ir patiriama ekonominių nuostolių. Dėl jų taip pat gali staiga prireikti daugiau sanitarinių kirtimų, o tai gali turėti tiesioginį poveikį visų šalių rinkai.

Siūlomu reglamentu prisidedama prie bendros Europos žaliojo kurso politikos ir susijusių teisės aktų bei strategijų: Europos klimato teisės akto, Naujosios ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos, Naujos 2030 m. ES miškų strategijos ir 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos.

Siūlomas reglamentas padės pasiekti Europos klimato teisės akto ir ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos tikslus, nes bus lengviau sodinti tinkamus medžius tinkamoje vietoje. Tai bus labai naudinga miškininkams, miškų bioekonomikai ir apskritai visuomenei.

Nustačius reikalavimą, kad kiekviena valstybė narė parengtų nenumatytų atvejų planą, bus užtikrinama, kad į atkuriamo miško plotus, nukentėjusius nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, miškų gaisrų, ligų ir kenkėjų protrūkių, nelaimių ar kitų įvykių, būtų tiekiami pakankamai MDM. Nenumatytų atvejų planų politika atspindi

---

⁸ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L 317, 2016 11 23, p. 4).

⁹ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1).

bendruosius pasirengimo veiksmus, kurių valstybės narės turėtų imtis pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą, įskaitant nacionalinių rizikos vertinimų atlikimą¹⁰.

Siūlomu reglamentu siekiama padėti siekti naujosios ES miškų strategijos tikslų – pritaikyti miškus prie klimato kaitos ir atkurti miškus, kurie patyrė su klimatu susijusią žalą, nustatant priemones, kuriomis skatinama būsimums klimato sąlygoms tinkamos MDM gamyba. Šiuo reglamentu nustatomas reikalavimas parengti nacionalinius nenumatytų atvejų planus ir užtikrinama, kad tinkami medžiai būtų sodinami tinkamoje vietoje, taigi, jis padeda užtikrinti, kad ateities kartoms ir toliau būtų naudingos socialinės ir kultūrinės miškų funkcijos.

Siūlomu reglamentu bus sudarytos palankesnės sąlygos pateikti rinkai MDM, skirtą miško genetiniams ištekliams išsaugoti ir tausiai naudoti, vadinasi, jis padės išsaugoti miškų genetinius išteklius ir didinti biologinę įvairovę.

Galiausiai siūlomu reglamentu sukuriama skaitmeninių technologijų diegimo sistema, kuria naudojantis visą sertifikavimo veiklą bus galima registruoti internetinėje platformoje, laikantis Europos skaitmeninės strategijos tikslų¹¹.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymu nustatomos taisyklės, būtinos siekiant bendros žemės ūkio politikos tikslų ES MDM gamybos ir prekybos sektoriuje.

Šiuo atžvilgiu pasirinkti šie du teisiniai pagrindai:

- Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 43 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatytas teisinis pagrindas priimti nuostatas, būtinas bendros žemės ūkio politikos tikslams siekti.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pagal SESV 4 straipsnio 2 dalies d punktą ES ir valstybių narių pasidalijamajai kompetencijai priskiriama žemės ūkio ir žuvininkystės sritis, išskyrus biologinių jūrų išteklių išsaugojimą.

Nuo tada, kai buvo priimta Direktyva 1999/105/EB, visos prekybos MDM sritys buvo labai išsamiai reglamentuojamos ES lygmeniu. Tai labai prisidėjo prie MDM vidaus rinkos kūrimo. 2013 ir 2023 m. atliktais poveikio vertinimais patvirtinta, kad galiojančios ES taisyklės dėl MDM prekybos iš esmės padarė teigiamą poveikį laisvam MDM judėjimui, prieinamumui ir kokybei ES rinkoje ir taip palengvino ES vidaus prekybą. Labiau suderinto požiūrio į MDM gamybą ir prekybą valstybės narės savarankiškai negali deramai pasiekti dėl sudėtingumo ir tarptautinio pobūdžio. Tarpvalstybinius uždavinius, susijusius su klimato kaita, biologine įvairove ir tvarumu, geriau spręsti ES lygmeniu. Todėl ES, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, gali patvirtinti priemones,

¹⁰ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

¹¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“, COM(2021) 118 *final*.

susijusias su aukštos kokybės MDM, tinkamos klimato ir ekologinėms sąlygoms, gamyba ir prekyba.

- **Proporcingumo principas**

Kaip aptarta prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 7.4 skyriuje, siūlomos priemonės apima tik tuos veiksmus, kurių reikia imtis ES lygmeniu, kad jos būtų efektyvios ir veiksmingos. Kad šie poreikiai būtų patenkinti, Direktyva 1999/105/EB bus pakeista reglamentu dėl MDM. Šio tipo priemonė laikoma tinkamiausia, atsižvelgiant į tai, kad pagrindinis pasiūlymo elementas – nustatyti labiau suderintas priemones valstybėms narėms.

Vienodi MDM gamybos ir prekybos reikalavimai yra vienintelis būdas i) užtikrinti, kad naudotojams būtų tiekama aukštos kokybės MDM, kad vidaus rinka veiktų gerai ir kad veiklos vykdytojams būtų sudarytos vienodos sąlygos, iii) užtikrinti tvarų miško įveisimą ir atkūrimą, biologinės įvairovės išsaugojimą ir miškų ekosistemų atkūrimą ir iv) remti medienos ir biologinių medžiagų gamybą, prisitaikymą prie klimato kaitos, klimato kaitos švelninimą ir miškų genetinių išteklių išsaugojimą bei tausų naudojimą. Siekdamas pritaikyti techninius reikalavimus prie klimato ir ekologinių sąlygų, valstybės narės tam tikromis sąlygomis gali nustatyti griežtesnius nacionalinius reikalavimus. Be to, reikalavimai dėl sėklinės bazės registravimo ir MDM sertifikavimo, lankstumo ir suderinimo yra subalansuoti suteikiant valstybėms narėms lankstumo įgyvendinant tas taisykles taip, kad jos būtų pritaikytos prie vietos klimato ir ekologinių sąlygų. Teisės aktuose taip pat numatytos priemonės, kuriomis siekiama remti tvarumą ir reaguoti į raginimą prisitaikyti prie klimato kaitos.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymas rengiamas kaip Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas. Kitos priemonės būtų netinkamos, nes tikslus veiksmingiausiai galima pasiekti visoje Sąjungoje taikant visiškai suderintus reikalavimus, kuriais užtikrinamas laisvas MDM judėjimas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

2019 m. Taryba¹² paprašė Komisijos pateikti tyrimą dėl Sąjungos galimybių atnaujinti galiojančius teisės aktus dėl augalų dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos (toliau – ADM tyrimas)¹³. Šis tyrimas buvo paremtas išorės duomenų rinkimo tyrimu¹⁴. Atliekant ADM tyrimą nustatytos 5 pagrindinės problemos, susijusios su galiojančiais teisės aktais.

Problemos:

---

¹² 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/1905, kuriuo Komisijos prašoma pateikti tyrimą apie Sąjungos galimybes atnaujinti galiojančius teisės aktus dėl augalų dauginamosios medžiagos gamybos ir pardavimo ir pasiūlymą, jei tikslinga, atsižvelgiant į tyrimo rezultatus (OL L 293, 2019 11 14, p. 105).

¹³ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Tyrimas apie Sąjungos galimybes atnaujinti galiojančius teisės aktus dėl augalų dauginamosios medžiagos gamybos ir pardavimo“ (SWD(2021) 90 final).

¹⁴ ICF (2021 m.) *Data gathering and analysis to support a Commission study on the Union's options to update the existing legislation on the production and marketing of plant reproductive material*; <https://doi.org/10.2875/406165>.

- 1) teisės aktai įgyvendinami nedarniai, todėl veiklos vykdytojams sudaromos nevienodos sąlygos;
- 2) sudėtingos ir nelanksčios procedūros, dėl kurių sprendimų priėmimo procesas tampa sudėtingas;
- 3) teisinės sistemos yra nelanksčios, todėl kyla sunkumų sprendžiant Europos žaliąjame kurse ir su juo susijusiose strategijose nustatytas politikos problemas;
- 4) nėra suderintos ir rizika grindžiamos oficialios kontrolės sistemos, o tai lemia nevienodas oficialios kontrolės sąlygas;
- 5) teisinėje sistemoje nėra nuostatų, kuriomis būtų atsižvelgiama į mokslo ir technologijų pažangą.

Į 2019 m. Tarybos prašymą buvo įtraukta nuostata dėl peržiūros, kuria Komisijai suteikti įgaliojimai pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, jei tai tikslinga, atsižvelgiant į pirmiau nurodyto tyrimo rezultatus.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Atliekant prie MDM reglamento pridėtą poveikio vertinimą buvo konsultuojamasi su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, buvo atliktas įžanginis poveikio vertinimas, vyko viešos konsultacijos, darbo grupių su kompetentingomis institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais posėdžiai bei dvišaliai susitikimai su suinteresuotųjų subjektų organizacijomis.

- Per konsultacijas dėl įžanginio poveikio vertinimo gauti 66 atsakymai iš 16 šalių, o per viešas konsultacijas – 2449 atsakymai iš 29 šalių;
- 39 respondentai, dalyvavę įžanginiame poveikio vertinime, ir 181 viešų konsultacijų respondentas pateikė pozicijos dokumentą;
- buvo surengtos tikslinės konsultacijos siekiant iš kompetentingų institucijų ir MVĮ gauti labiau specializuotų atsiliepimų, ir atitinkamai gauti 25 ir 251 atsakymas;
- per tikslinę apklausą, kurią atliko Komisijos poveikio vertinimą palaikęs išorės konsultantas, buvo gauti 99 atsakymai;
- be to, konsultantas surengė 13 išsamių pokalbių ir subūrė tikslinę grupę, kurią sudarė 4 dalyviai.

Iš esmės pritaria tam, kad MDM teisės aktai būtų atskirti nuo kitų ADM teisės aktų. Visi respondentai paragino išlaikyti esamus elementus: sėklinės bazės registravimą ir MDM sertifikavimą. Dauguma respondentų pabrėžė, jog būtina išlaikyti lankstumą, kad valstybės narės galėtų nuspręsti, kuri MDM yra prisitaikiusi prie jų vietos ir regioninių klimato ir ekologinių sąlygų.

Kadangi Direktyvos 1999/105/EB taikymo sritis nėra aiškiai apibrėžta dėl reikmių, valstybės narės skirtingai aiškino ir suprato tai, kas įtraukta į Direktyvos 1999/105/EB taikymo sritį. Pavyzdžiui, kai kuriose valstybėse narėse laikoma, kad agrarinė miškininkystė į direktyvos taikymo sritį patenka, o kitose – ne. Todėl tose valstybėse narėse, kuriose laikoma, kad agrarinė miškininkystė nepatenka į Direktyvos 1999/105/EB taikymo sritį, iš reguliuojamų rūšių gauta MDM gali būti parduodama agrarinės miškininkystės reikmėms be sėklinės bazės patvirtinimo. Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis respondentai išreiškė skirtingas nuomones dėl reikmių, kurios turėtų būti įtrauktos į MDM teisės aktų taikymo sritį.

Dauguma veiklos vykdytojų sutiko, kad pageidautina suderinti oficialios kontrolės reikalavimus. Dauguma suinteresuotųjų subjektų prieštaravo tam, kad MDM teisės aktai būtų įtraukti į Oficialios kontrolės reglamento taikymo sritį, nes šiame sektoriuje oficiali kontrolė yra specifinė, ir išreiškė norą, kad už oficialią kontrolę ir toliau būtų atsakinga atitinkama kompetentinga miškų institucija. Tačiau tikimasi, kad MDM teisės aktus įtraukus į Oficialios kontrolės reglamento taikymo sritį nauda nusvers trūkumus. Suinteresuotieji subjektai taip pat išreiškė susirūpinimą dėl to, kad gali padidėti administracinė našta. Dauguma suinteresuotųjų subjektų ragino išlaikyti tam tikrą lankstumą organizuojant oficialią kontrolę ir užtikrinti, kad išlaidos būtų kuo mažesnės.

Dauguma suinteresuotųjų subjektų sutiko, kad biomolekulinių metodų ir skaitmeninių sprendimų naudojimas galėtų būti naudingas, ir išreiškė pageidavimą, kad pagal teisinę sistemą būtų galima taikyti naujausias technologijas, taip pat atsižvelgiant į tarptautinių standartų pokyčius.

Išsami informacija apie konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis pateikiama poveikio vertinimo 5.2.5 skyriuje ir 2 priede.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisijos pasamdyta išorės konsultacinė bendrovė atliko poveikio vertinimą pagrindžiantį tyrimą¹⁵. Bendrovė ir jos ekspertai įvairiais tyrimo etapais glaudžiai bendradarbiavo su atitinkamais Komisijos padaliniais.

Konsultantas, atlikdamas dokumentų tyrimą, tikslinę apklausą, dirbdamas su tiksline grupe ir per išsamius pokalbius su suinteresuotaisiais subjektais, surinko papildomų duomenų ir pastabų. Pagrindžiamajame tyrime nagrinėtas problemos apibrėžimas, ES veiksmų pagrindimas, politinės intervencijos tikslai ir pagrindinis scenarijus. Joje įvertintas galimas trijų Komisijos pasiūlytų galimybių, įskaitant jų variantus, numatančius iki 19 konkrečių priemonių, poveikis.

Pagrindžiamasis tyrimas padėjo patobulinti politikos galimybes ir pasirinkti tinkamiausią.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymas grindžiamas poveikio vertinimu, dėl kurio 2023 m. vasario 17 d. Reglamentavimo patikros valdyba išreiškė teigiamą nuomonę su išlygomis.

Esama dviejų pagrindinių problemų, susijusių su dabartine MDM teisine sistema:

1. Nesuderinta vidaus rinka, kuriai būdingos skirtingos veiklos vykdytojų ir parduodamos MDM sąlygos valstybėse narėse. Įvairūs teisės aktų aspektai valstybėse narėse įgyvendinami skirtingai, nes i) teisės aktai palieka galimybę juos aiškinti, ii) valstybės narės bandė rasti praktinius sprendimus, kaip taikyti nelanksčias nuostatas, ir iii) teisės aktuose laiku nebuvo atsižvelgta į naujus mokslo ir technologijų pokyčius.
2. Teisės aktai nesuderinti su Europos žaliojo kurso ir susijusių strategijų tikslais. Esama apribojimų, susijusių su MDM genetinė įvairovė, tvarumo savybių stoka ir neišsamia MDM teisės aktų taikymo sritimi. Aukštos kokybės sertifikuotos MDM pasiūla yra nepakankama, nes MDM paklausa didėja, kad

---

¹⁵ ICF (2022 m.) *Study supporting the Impact Assessment for the revision of the plant and forest reproductive material legislation*; <https://data.europa.eu/doi/10.2875/4381>.

būtų pasiektas ES tikslas iki 2030 m. pasodinti dar 3 mlrd. medžių, siekiant padvigubinti per metus pasodinamų medžių skaičių ir atsižvelgiant į tokias paskirtis kaip medienos ir biologinių medžiagų gamyba, biologinės įvairovės išsaugojimas ir miškų ekosistemų atkūrimas. Vis dažniau susidarant ekstremalioms meteorologinėms sąlygoms ir daugėjant nelaimių, taip pat nepakankamai įvertinus prastesnės kokybės kategorijų MDM tvarumo savybes, tampa vis sunkiau tiekti tinkamą MDM, taigi, daromas spaudimas ir miškų ekosistemų atsparumui.

Bendrasis šios iniciatyvos tikslas – užtikrinti, kad visų tipų naudotojams būtų prieinama aukštos kokybės MDM ir kad jie turėtų pasirinkimo galimybių, pritaikytų prie dabartinių ir numatomų būsimų klimato sąlygų. Kitu lygmeniu tai savo ruožtu padės apsaugoti biologinę įvairovę ir atkurti miškų ekosistemas.

Poveikio vertinime apibendrintos visos galimos analizės priemonės, remiantis i) išorės duomenų rinkimo tyrimu, kuriuo remiamas Komisijos tyrimas apie ES galimybes atnaujinti teisės aktus dėl ADM, ii) išorės konsultanto atliktu poveikio vertinimą pagrindžiančiu tyrimu ir iii) pirmiau minėtomis konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais.

Įvairios, kompleksinės ir dažnai tarpusavyje susijusios priemonės sugrupuotos pagal tris politikos galimybes, kurios palygintos su nesikeičiančios politikos scenarijumi. Įvertintos trys galimybės. Pagal 1 galimybę suteikiama lankstumo, o pagal 3 galimybę – reikalavimai suderinami labiausiai, kad teisės aktų įgyvendinimo skirtumai būtų kuo mažesni. Pagal 2 galimybę kartu atsižvelgiama į lankstumo poreikį ir didesnę suderinimo lygį, kad būtų išspręstos dėl skirtingo aiškinimo kylančios problemos.

Visos galimybės apėmė keletą bendrų elementų: i) supaprastintas administracinės procedūras ir lankstesnį sprendimų priėmimo procesą ir ii) suderinimą su augalų sveikatos teisės aktais.

- 1. 1 galimybė. Didžiausias lankstumo lygis** Pagal 1 galimybę būtų nustatyti minimalieji MDM oficialios kontrolės reikalavimai, tačiau jie nebūtų susieti su Oficialios kontrolės reglamentu. Pagal ją būtų priimtos inovatyvių gamybos procesų, biomolekulinių metodų ir skaitmeninių sprendimų naudojimo gairės. Siekiant užtikrinti, kad miškui įveisti ir (arba) miškui atkurti būtų naudojama aukštos kokybės MDM, MDM teisės aktai būtų taikomi tik miškų ūkio reikmėms gaminamai MDM. Tvarumo reikalavimai būtų taikomi ir prastesnės kokybės kategorijų MDM. Būtų nustatytos nenumatytų atvejų planavimo esant dideliame MDM trūkumui ekstremalių meteorologinių sąlygų ir nelaimių atveju gairės.
- 2. 2 galimybė. Lankstumo ir suderinimo pusiausvyra (tinkamiausia galimybė)** Pagal 2 galimybę oficiali MDM kontrolė būtų įtraukta į Oficialios kontrolės reglamento taikymo sritį, tačiau kartu būtų supaprastinta importo kontrolė atitinkamose ES vietose, kad būtų užtikrintas tikslingesnis ir veiksmingesnis galiojančių taisyklių vykdymas. Į teisės aktus būtų įtraukti pagrindiniai inovatyvių gamybos procesų, biomolekulinių metodų ir skaitmeninių sprendimų naudojimo principai. Siekiant padidinti MDM prieinamumą ir kokybę, neapsiribojant miško įveisimu ir (arba) miško atkūrimu, MDM teisės aktai būtų taikomi gamybai miškų ūkio ir ne miškų ūkio reikmėms. Tvarumo reikalavimai būtų taikomi ir prastesnės kokybės kategorijų MDM. Būtų nustatyti bendrieji nenumatytų atvejų planavimo esant dideliame MDM

trūkumui ekstremalių meteorologinių sąlygų ir nelaimių atveju teisiniai reikalavimai.

- 3. 3 galimybė. Didžiausias suderinimo lygis** Pagal 3 galimybę oficiali MDM kontrolė būtų įtraukta į Oficialios kontrolės reglamento taikymo sritį, sugriežtinant importo kontrolę pasienio kontrolės postuose ir reikalaujant specialių importo dokumentų, kad būtų sustiprintas ir visiškai suderintas vykdymo užtikrinimas. Į teisės aktus būtų įtrauktos išsamios ir privalomos inovatyvių gamybos procesų, biomolekulinių metodų ir skaitmeninių sprendimų naudojimo taisyklės. Siekiant padidinti MDM prieinamumą ir kokybę, neapsiribojant miško įveisimu ir (arba) miško atkūrimu, MDM teisės aktai būtų taikomi gamybai miškų ūkio ir ne miškų ūkio reikmėms. Tvarumo reikalavimai būtų taikomi ir prastesnės kokybės kategorijų MDM, be to, būtų taikomos vienodos taisyklės. Būtų nustatytos bendrosios nenumatytų atvejų planavimo esant dideliame MDM trūkumui ekstremalių meteorologinių sąlygų ir nelaimių atveju taisyklės.

Remdamasi poveikio vertinimo rezultatais, Komisija padarė išvadą, kad 2 politikos galimybė yra tinkamiausia, kad būtų efektyviai siekiama visų MDM teisės aktų veiksmingos ir nuoseklios peržiūros tikslų.

Tinkamiausia galimybė padidins veiklos vykdytojų ir kompetentingų institucijų veiksmingumą, nes i) veiklos vykdytojams bus suteikta galimybė oficialiai prižiūrėti spausdinti oficialią etiketę, ii) reikalavimai bus suderinti su augalų sveikatos teisės aktais, iii) bus pradėta vykdyti rizika grindžiama oficiali kontrolė ir suteikta galimybė naudoti biomolekulinius metodus ir iv) registracijos ir sertifikavimo sistemose bus taikomi skaitmeniniai sprendimai. MDM, pasižyminti geresnėmis tvarumo savybėmis, padės prisitaikyti prie jau dabar matomo klimato kaitos poveikio miškams ir jį sušvelninti, taigi bus labai naudinga aplinkai. Nacionaliniais nenumatytų atvejų planais bus užtikrinama, kad į atkuriamo miško plotus, nukentėjusius nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, miškų gaisrų, ligų ir kenkėjų protrūkių, nelaimių ar kitų įvykių, būtų tiekiami pakankamai MDM. Taip bus sumažinta rizika, kad bus sodinama prastos kokybės MDM. Galiausiai tikimasi, kad speciali nukrypti leidžianti nuostata padės išsaugoti miškų genetinius išteklius ir juos tausiai naudoti.

Siūlomame reglamente paaiškinama, kad MDM naudojama miškui įveisti, miškui atkurti ir kitaip sodinti medžius įvairioms reikmėms. Dėl reglamento taikymo srities buvo nuspręsta, kad ji vienareikšmiškai apima reikmes, kurioms, manoma, svarbu naudoti aukštos kokybės MDM. Tai būtina siekiant užtikrinti, kad šioms reikmėms būtų naudojama tik tinkamiausia MDM, ir išvengti ekonominių nuostolių bei žalos aplinkai, kurie padaromi naudojant prastos kokybės MDM.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymu nustatoma paprastesnė ir mažiau apsunkinanti MDM reglamentavimo tvarka, kuria siekiama išsaugoti genetinius išteklius ir juos tausiai naudoti, tokiai MDM gaminti skirtos sėklinės bazės patvirtinimo procedūrą pakeičiant pranešimo procedūra.

Kompetentingoms institucijoms padarius išvadą, kad MDM yra sertifikuota, tai leis profesionaliesiems veiklos vykdytojams, jei jie to pageidauja, oficialiai prižiūrėti kompetentingoms institucijoms, spausdinti oficialią etiketę.. Bus supaprastinti įvairūs procesai. Šios supaprastinimo priemonės naudingos tiek MVĮ, tiek labai mažoms

įmonėms. Galiausiai pasiūlymu nustatomos naujos ypatybės, susijusios su MDM sektoriaus skaitmeninimu.

- **Pagrindinės teisės**

Siūlomame reglamente paisoma visų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos nuostatų, visų pirma nustatant taisykles, kuriomis siekiama laisvės užsiimti verslu, vengti diskriminacijos ir apsaugoti vartotojus bei aplinką.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Poveikio biudžetui nėra.

5. **KITI ELEMENTAI**

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Iki penktųjų metų nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos, o vėliau kas penkerius metus valstybės narės privalo pateikti Komisijai ataskaitą dėl kelių nukrypti leidžiančių nuostatų ir politikos krypčių, kuriomis siekiama išsaugoti genetinius išteklius, žemės ūkio biologinę įvairovę ir numatyti supaprastintas procedūras smulkiesiems gamintojams, taikymo aspektų. Tai būtina siekiant peržiūrėti šių naujų politikos krypčių veiksmingumą ir išnagrinėti, ar jas reikėtų patobulinti. Konkrečiai tai susiję su ataskaitų teikimu dėl šių dalykų:

- metinių sertifikuotos MDM kiekių;
- priimtų nacionalinių nenumatytų atvejų planų;
- interneto svetainėse ir (arba) sodininkų vadovuose naudotojams prieinamos informacijos apie tai, kur geriausia sodinti MDM;
- įrašų apie MDM, kuriuose pateikiama informacija apie MDM tinkamumą klimato ir ekologinėms sąlygoms, skaičiaus;
- pranešimų apie MDM, skirtos miškų genetiniams ištekliams išsaugoti, skaičiaus;
- importuotos MDM kiekių;
- skirtų nuobaudų.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

i) Taikymo sritis

Siūlomas reglamentas taikomas iš rūšių ir dirbtinių hibridų gautai MDM, kuri naudojama miškui įveisti ir (arba) miškui atkurti bei kitaip sodinti medžius tokioms reikmėms kaip medienos ir biologinių medžiagų gamyba, biologinės įvairovės išsaugojimas, miškų ekosistemų atkūrimas, prisitaikymas prie klimato kaitos, klimato kaitos švelninimas ir miško genetinių išteklių išsaugojimas bei tausūs naudojimas;

ii) Sėklinė bazė ir kategorijos

MDM ruošti ir ja prekiauti gali būti naudojama tik kompetentingų institucijų patvirtinta sėklinė bazė. Dėl tos pačios priežasties rinkai gali būti pateikiama tik iš tokios sėklinės bazės paruošta MDM.

Direktyvoje 1999/105/EB yra nurodytos šios šešios sėklinės bazės, nuo kurios būtų galima rinkti MDM derlių, rūšys: sėklų šaltinis, medynas, sėklinė plantacija, šeimos (-ų) tėvai, klonas arba klonų rinkinys.

Kompetentingos institucijos vertins sėklinės bazės tvarumo savybes per tos sėklinės bazės patvirtinimo procedūrą. Tos savybės – tai sėklinės bazės prisitaikymas prie vietos klimato ir ekologinių sąlygų ir tai, ar medžiai neužkrėsti kenkėjais ir neturi užsikrėtimo jais simptomų.

Sėklinės bazės patvirtinimo procedūra apims biomolekulinių metodų, kaip papildomo metodo, ir inovatyvių kloninių miško dauginamosios medžiagos gamybos metodų naudojimą.

Surinkus MDM derlių, kompetentingos institucijos visai iš patvirtintos sėklinės bazės paruoštai MDM išduoda pagrindinį sertifikatą. Šiuo sertifikatu užtikrinama, kad būtų galima nustatyti MDM tapatumą, jame būtų pateikta informacija apie sėklinės bazės, nuo kurios buvo surinktas jos derlius, kilmę ir kad jame būtų pateikti tinkamiausi duomenys jos naudotojams ir kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už oficialią kontrolę. Pagrindinis sertifikatas taip pat gali būti išduodamas elektroniniu būdu.

Kompetentingos institucijos MDM turi sertifikuoti kaip priskiriamą kategorijoms „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“, o rinkai ji pateikiama nurodant atitinkamą kategoriją, kad būtų galima prisitaikyti prie atitinkamų EBPO miško sėklų ir augalų schemos standartų. Nustatytos konkrečios kiekvienos kategorijos sėklinės bazės patvirtinimo taisyklės, kurios iš esmės yra identiškos nustatytosioms Direktyvoje 1999/105/EB.

Jei sėklinė bazė yra skirta kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ MDM gaminti, valstybės narės apibrėš atitinkamų rūšių kilmės regionų ribas, kad būtų galima nustatyti vietovę ar vietovių grupes, kuriose ekologinės sąlygos pakankamai vienodos ir kuriose yra panašių fenotipinių ar genetinių savybių sėklinės bazės.

Tai būtina, nes iš tos sėklinės bazės gauta MDM bus prekiaujama nurodant tuos kilmės regionus.

iii) Profesionalieji veiklos vykdytojai

Kompetentinga institucija gali leisti profesionaliesiems veiklos vykdytojams, oficialiai prižiūrint, spausdinti oficialią tam tikrų rūšių ir kategorijų MDM etiketę. Siekiant užtikrinti veiksmingą sistemos veikimą, nustatomos to leidimo panaikinimo arba pakeitimo taisyklės.

Jie bus registruojami laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031. Tai būtina siekiant užtikrinti veiksmingumą ir išvengti dvigubos registracijos, nes profesionalieji veiklos vykdytojai, kuriems taikomas šis reglamentas, iš esmės sutampa su veiklos vykdytojais, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2016/2031.

Prieš parduodami MDM, profesionalieji veiklos vykdytojai potencialiems savo MDM pirkėjams pateiks visą būtiną informaciją apie jos tinkamumą klimato ir ekologinėms sąlygoms.

iv) MDM ir nenumatyty atvejų planų registrai

Kiekviena valstybė narė sudarys, skelbs ir nuolat elektroniniu būdu atnaujins i) nacionalinį jos teritorijoje patvirtintų įvairių rūšių ir dirbtinių hibridų sėklinės bazės registrą ir ii) nacionalinį sąrašą, kuris turėtų būti pateikiamas kaip nacionalinio registro santrauka. Nacionaliniame sąraše kiekvienas patvirtinimo vienetas turėtų būti teikiamas bendra forma. Jame bus pateikiama ši informacija: botaninis pavadinimas, MDM kategorija, paskirtis, sėklinė bazė, registro nuoroda, buvimo vieta, aukštis virš jūros lygio arba aukščio ribos, vietovė, kilmė, o kai MDM priskiriama kategorijai „išbandyta“ – informacija apie tai, ar ji yra genetiškai modifikuota, ar gauta taikant tam tikrus naujus genomikos metodus¹⁶.

Dėl tos pačios priežasties Komisija, remdamasi kiekvienos valstybės narės pateiktais nacionaliniais sąrašais, turėtų paskelbti elektroninį Sąjungos patvirtintos sėklinės bazės, naudojamos MDM ruošti, sąrašą. Tas Sąjungos sąrašas vadinamas Komisijos miškų dauginamosios medžiagos informacine sistema (FOREMATIS).

Siekiant užtikrinti, kad į atkuriamo miško plotus, nukentėjusius nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, miškų gaisrų, ligų ir kenkėjų protrūkių ar kitų nelaimių, būtų tiekiamas pakankamai MDM, kiekviena valstybė narė turi parengti ir nuolat atnaujinti nenumatytų atvejų planą.

v) Tvarkymo reikalavimai ir skaitmeninimas

MDM bus laikoma atskirai nuo atskirų patvirtinimo vienetų ir bus gaunama ir parduodama siuntomis.

Sėklomis bus prekiaujama tik jei jos atitinka tam tikrus kokybės standartus. Jos bus paženklintos ir parduodamos tik sandariose pakuotėse.

Siūlomu reglamentu bus pasiektas ES skaitmeninės strategijos tikslas – užtikrinti, kad perėjimas prie skaitmeninių technologijų būtų naudingas žmonėms ir įmonėms. Todėl jame turėtų būti numatyti įgaliojimai nustatyti taisykles, susijusias su i) visų veiksmų, kurių imtasi siekiant išduoti atitinkamai pagrindinį sertifikatą ir oficialią etiketę, skaitmeniniu registravimu ir ii) centralizuotos platformos, kuri palengvintų tų įrašų tvarkymą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, sukūrimu. Šiuo atžvilgiu taip pat turėtų būti leidžiama naudoti elektronines etiketes.

vi) Nukrypti leidžiančios nuostatos ir išsaugojimo tikslai

Laikotarpiais, kai laikinai sunku įsigyti tam tikrų rūšių MDM, laikinai bus patvirtinama mažiau griežtus reikalavimus atitinkanti sėklinė bazė, skirta atitinkamos rūšies MDM ruošti.

ES lygmeniu bus rengiami laikini eksperimentai, ieškant geresnių alternatyvų šiame reglamente išdėstytoms nuostatoms.

Reikalavimai sėklinei bazei, skirtai miško genetiniams ištekliams išsaugoti ir tausiai naudoti, skirsis nuo reikalavimų, taikomų sėklinei bazei, skirtai kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės

¹⁶ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) [*Leidinių biurui: įrašyti nuorodą*] dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamo maisto bei pašarų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 68/193/EEB, 1999/105/EB, 2002/53/EB, 2002/55/EB ir Reglamentas (ES) 2017/625 (OL L...,...).

reikalavimus“ ir „išbandyta“ MDM gaminti. Taip siekiama padėti didinti tos pačios rūšies medžių įvairovę ir reaguoti į biologinės įvairovės nykimą.

vii) Importas

MDM iš trečiųjų šalių bus importuojama tik jei nustatoma, kad ji atitinka reikalavimus, lygiaverčius taikomiesiems MDM, kuri užauginta ir kuria prekiaujama ES. Tai būtina siekiant užtikrinti, kad tokia importuota MDM būtų tokios pačios kokybės kaip ES užauginta MDM.

Profesionalieji veiklos vykdytojai iš anksto informuos atitinkamą kompetentingą instituciją apie sėklų, sodinamosios medžiagos ir kitų augalų dalių importą, naudodamiesi pagal Reglamentą (ES) 2017/625 sukurta oficialios kontrolės informacijos valdymo sistema (IMSOC). Kartu su importuojama MDM bus pateikiamas pagrindinis sertifikatas arba oficialus sertifikatas, išduotas trečiosios kilmės šalies, ir tos trečiosios šalies profesionaliojo veiklos vykdytojo pateikti įrašai su duomenimis apie tą medžiagą. Ta MDM bus paženklinta oficialia etikete.

Reglamento (ES) 2016/2031 taisyklės dėl kenkėjų bus taikomos ir pagal siūlomą reglamentą vykdomai MDM gamybai bei prekybai. Į siūlomą reglamentą įtrauktas Reglamento (ES) 2016/2031 pakeitimas, kuriuo nustatoma galimybė vienoje formoje kartu naudoti oficialią MDM etiketę ir augalo pasą.

Juo taip pat iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/625, kad MDM taisyklės būtų įtrauktos į ES teisės aktų dėl oficialios kontrolės taikymo sritį. Pagrindinės oficialios kontrolės taisyklės ir principai, įskaitant su institucijų įgaliojimais, užduočių delegavimu ir sertifikavimu susijusias taisykles ir principus, taip pat bus taikomi MDM gamybai ir prekybai. Komisijai bus suteikti įgaliojimai prireikus patvirtinti specialias MDM prekybos ir profesionaliųjų veiklos vykdytojų oficialios kontrolės taisykles. Importuojant MDM, bendrosios taisyklės bus taikomos atsižvelgiant į riziką.

Kad kompetentingoms institucijoms ir profesionaliesiems veiklos vykdytojams būtų suteikta pakankamai laiko prisitaikyti prie naujų taisyklių, siūlomas reglamentas bus pradėtas taikyti praėjus trejiems metams nuo jo įsigaliojimo. Juo taip pat bus suteikta Komisijai laiko priimti būtinus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/2031 ir 2017/625 ir panaikinama Tarybos direktyva 1999/105/EB (Miško dauginamosios medžiagos reglamentas)**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą¹,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,
[atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,]
laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,
kadangi:

- (1) Tarybos direktyvoje 1999/105/EB⁴ nustatytos miško dauginamosios medžiagos (toliau – MDM) gamybos ir prekybos taisyklės;
- (2) miškai užima apie 45 proc. Sąjungos žemės ploto ir atlieka įvairias (socialines, ekonomines, aplinkos, ekologines ir kultūrines) funkcijas. Dėl anglies dioksido absorbento funkcijos miškams tenka pirmapradis vaidmuo švelninant klimato kaitos poveikį. Šiems poreikiams patenkinti būtina aukštos kokybės, klimato kaitos poveikiui pritaikyta ir įvairi MDM;
- (3) atsižvelgiant į naujus technikos ir mokslo pokyčius, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) tarptautinei prekybai skirtos miško dauginamosios medžiagos sertifikavimo schemas⁵ (toliau – EBPO miško sėklų ir augalų schema) taisyklių ir nuostatų atnaujinimą, naujus Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su tvarumu, prisitaikymu prie klimato kaitos ir biologine įvairove, visų pirma Europos žaliąjį kursą⁶, taip pat į patirtį, įgytą įgyvendinant Direktyvą 1999/105/EB, ta

¹ OL C 199, 1999 7 14, p. 1.

² OL C 329, 1999 11 17, p. 15.

³ .... m. .... d. Europos Parlamento pozicija... ir .... m. .... d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą. .... m. .... d. Europos Parlamento pozicija... ir .... m. .... d. Tarybos sprendimas.

⁴ 1999 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 1999/105/EB dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga (OL L 11, 2000 1 15, p. 17).

⁵ Tarybos sprendimas, kuriuo sukurama EBPO tarptautinei prekybai skirtos miško dauginamosios medžiagos sertifikavimo schema [[OECD/LEGAL/0355](https://www.oecd.org/legal/0355)].

⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 *final*).

direktyva turėtų būti pakeista nauju aktu. Siekiant užtikrinti, kad naujos taisyklės visoje Sąjungoje būtų taikomos vienodai, aktas, kuriuo pakeičiama minėta direktyva, turėtų būti reglamentas;

- (4) EBPO miško sėklų ir augalų schemos paskirtis – skatinti sėklų, augalų dalių ir augalų, kurie buvo surinkti, perdirbti ir kuriais prekiaujama taip, kad būtų užtikrinta aukšta MDM kokybė ir prieinamumas, gamybą ir naudojimą. Atsižvelgiant į miško gyvavimo ciklo trukmę ir želdinių bei ilgalaikių investicijų į miškus sąnaudas, labai svarbu, kad miškininkai gautų visiškai patikimą informaciją apie plantacijoms naudojamos MDM kilmę ir genetines savybes. EBPO miško sėklų ir augalų schemoje šiam poreikiui numatytos sertifikavimo ir atsekamumo priemonės. Šiai schemei tenka svarbus vaidmuo padedant pasaulio miškams prisitaikyti prie kintančių klimato sąlygų. Ypatingas dėmesys skiriamas rūšių įvairovės išsaugojimui ir didelės tos pačios rūšies sėklų ir sėklų siuntų genetinės įvairovės užtikrinimui, taip didinant MDM prisitaikymo potencialą ateityje atsodinant plotą medžiais (miško atkūrimas) ir kuriant naujus miškus (miško įveisimas). Mišką atkurti gali reikėti, kai esamo miško dalis nukentėjo nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, gamtos gaisrų, ligų ir kenkėjų protrūkių arba kitų nelaimių;
- (5) Europos žaliuoju kursu nustatytas Komisijos įsipareigojimas imtis su klimatu ir aplinka susijusių iššūkių. Juo siekiama pakeisti Sąjungos ekonomiką siekiant tvarios ateities. Sąjungos taisyklės dėl MDM gamybos ir pardavimo turi atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema⁷, ir tris Europos žaliojo kurso įgyvendinimo strategijas: naująją ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją⁸, naująją 2030 m. ES miškų strategiją⁹ ir 2030 m. ES biologinės įvairovės strategiją¹⁰;
- (6) Reglamentu (ES) 2021/1119 reikalaujama, kad atitinkamos Sąjungos institucijos ir valstybės narės užtikrintų, kad didinant gebėjimą prisitaikyti bei atsparumą ir mažinant pažeidžiamumą dėl klimato kaitos būtų daroma nuolatinė pažanga. Todėl vienas iš naujosios ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos tikslų – padidinti Sąjungos gebėjimą sparčiau prisitaikyti prie klimato kaitos, be kita ko, iš dalies pakeičiant taisykles dėl MDM. Sąjungos teisės aktais turėtų būti skatinama MDM gamyba ir prekyba visoje Sąjungoje. Šiuo tikslu turėtų būti panaikinta Direktyvoje 1999/105/EB nustatyta valstybių narių galimybė riboti tam tikros sėklinės bazės patvirtinimą ir drausti parduoti galutiniam naudotojui tam tikrą MDM;
- (7) pagrindiniai naujosios 2030 m. ES miškų strategijos tikslai bus Sąjungoje efektyviai įveisti miškus, juos išsaugoti ir atkurti. Taip, visapusiškai laikantis biologinei įvairovei palankių ekologinių principų, bus didinamas sugeriamo CO₂ kiekis, mažinamas miškų gaisrų skaičius bei mastas ir puoselėjama bioekonomika. Miškų atkūrimo užtikrinimas

⁷ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ (COM(2021) 82 *final*).

⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja 2030 m. ES miškų strategija“ (COM(2021) 572 *final*).

¹⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020) 380 *final*).

ir griežtesnė tvari miškotvarka yra labai svarbūs siekiant užtikrinti prisitaikymą prie klimato kaitos ir miškų atsparumą. Šiuo atžvilgiu naujojoje ES miškų strategijoje numatyta, kad norint pritaikyti miškus prie klimato kaitos ir atkurti miškus po klimatui padarytos žalos reikės didelio kiekio tinkamos MDM. Tai reiškia, kad reikės pastangų siekiant užsitikrinti ir tausiai naudoti genetinius išteklius, nuo kurių priklauso geriau nuo klimato kaitos apsaugota miškininkystė, padidinti tokios medžiagos gamybos apimtį ir galimybes jos gauti, parengti išsamesnę informaciją apie jos tinkamumą, atsižvelgiant į būsimas ekologines sąlygas, ir didinti bendradarbiaujant gaunamos ir į kitas Sąjungos valstybes perkeliama tokios medžiagos kiekį. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad profesionalieji veiklos vykdytojai iš anksto pateiktų naudotojams informaciją apie MDM tinkamumą, atsižvelgiant į klimato ir ekologines sąlygas;

- (8) 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija siekiama užtikrinti, kad iki 2030 m. Sąjungos biologinė įvairovė atsigautų. Pagal tą strategiją Sąjungos teisės aktuose turi būti pabrėžiamas rūšių įvairovės išsaugojimas ir užtikrinama didelė tos pačios rūšies sėklų ir sėklų siuntų genetinė įvairovė. Taip siekiama palengvinti aukštos kokybės ir genetiškai įvairios MDM, pritaikytos prie dabartinių ir numatomų būsimų klimato sąlygų, tiekimą. Siekiant tvarios miškotvarkos ir remiant miškų prisitaikymą prie klimato kaitos labai svarbu išsaugoti ir gerinti miškų biologinę įvairovę, įskaitant genetinę medžių įvairovę. Pagal šį reglamentą medžių rūšys ir dirbtiniai hibridai turėtų būti genetiškai tinkami vietos sąlygoms ir aukštos kokybės;
- (9) manoma, jog jau dabar pastebimas augalijos zonų slinkimas į šiaurę ateinančiais dešimtmečiais gerokai paspartės, todėl ilgainiui atsiras tarpvalstybinis aspektas. Todėl šiame reglamente nustatytas reikalavimas teikti informaciją apie zonas, kuriose sėklos gali būti sodinamos arba kuriose MDM pritaikyta prie vietos sąlygų, būtų labai vertingas miškininkams. Todėl kompetentingos institucijos turėtų nustatyti atitinkamas zonas ir nurodyti, kad tose zonose sėklos yra tinkamos vietos sąlygoms ir gali būti sėjamos (toliau – sėklų perkėlimo zonos). Jos taip pat turėtų nustatyti atitinkamas vietoves ir nurodyti, kad tose vietovėse MDM yra pritaikyta prie vietos sąlygų (naudojimo vietovės);
- (10) Direktyvoje 1999/105/EB MDM apibrėžiama atsižvelgiant į jos svarbą miškų ūkio reikmėms visoje Sąjungoje arba jos dalyje, tačiau miškų ūkio reikmės tiksliau nenurodomos. Siekiant aiškumo, šio reglamento taikymo srityje išvardijamos reikmės, kurioms svarbu naudoti aukštos kokybės MDM;
- (11) MDM gali būti gaminama siekiant ją naudoti miškui įveisti ir (arba) miškui atkurti bei kitaip sodinti medžius, taip pat įvairioms kitoms reikmėms, pavyzdžiui, medienos ir biologinių medžiagų gamybai, biologinės įvairovės išsaugojimui, miškų ekosistemų atkūrimui, prisitaikymui prie klimato kaitos, klimato kaitos švelninimui ir miško genetinių išteklių išsaugojimui bei tausiam naudojimui;
- (12) tyrimai parodė, kad itin svarbu sėklinę bazę įvertinti ir patvirtinti atsižvelgiant į konkrečią reikmę, kuriai bus naudojama MDM. Be to, aukštos kokybės MDM sodinimas tinkamoje vietoje turi teigiamą poveikį reikmei, kuriai ta MDM naudojama. Tinkama vieta reiškia, kad MDM yra genetiškai ir fenotipiškai tinkama tai vietai, kurioje ji auginama, įskaitant atitinkamas klimato prognozes;
- (13) siekiant užtikrinti pakankamą MDM pasiūlą reaguojant į padidėjusią jos paklausą, būtina pašalinti visas esamas ar galimas kliūtis prekybai, kurios gali trukdyti laisvam MDM judėjimui Sąjungoje. Šį tikslą galima pasiekti tik jei atitinkamomis Sąjungos taisyklėmis dėl MDM bus nustatyti kuo aukštesni standartai;

- (14) Sąjungos taisyklėse dėl MDM gamybos ir prekybos turėtų būti atsižvelgiama į praktinius poreikius ir jos turėtų būti taikomos tik tam tikroms šio reglamento I priede išvardytoms rūšims ir dirbtiniams hibridams. Tos rūšys ir dirbtiniai hibridai yra svarbūs MDM gamybai siekiant ją naudoti miškui įveisti ir (arba) miškui atkurti bei kitaip sodinti medžius tokioms reikmėms kaip medienos ir biologinių medžiagų gamyba, biologinės įvairovės išsaugojimas, miškų ekosistemų atkūrimas, prisitaikymas prie klimato kaitos, klimato kaitos švelninimas ir miško genetinių išteklių išsaugojimas bei tausius naudojimas;
- (15) šio reglamento tikslas – užtikrinti aukštos kokybės MDM gamybą ir prekybą. Siekiant padėti kurti atsparius miškus ir atkurti miškų ekosistemas, prieš įsigyjant MDM naudotojai turėtų būti informuojami apie tos MDM tinkamumą vietovės, kurioje ji bus naudojama, klimato ir ekologinėms sąlygoms;
- (16) siekiant užtikrinti, kad sertifikuota MDM būtų prisitaikiusi prie vietovės, kurioje ji sodinama, klimato ir ekologinių sąlygų, kompetentingos institucijos per sėklinės bazės patvirtinimo procedūrą turėtų įvertinti tos sėklinės bazės tvarumo savybes. Tos tvarumo savybės turėtų būti sėklinės bazės prisitaikymas prie klimato ir ekologinių sąlygų ir tai, ar medžiai neužkrėsti kenkėjais ir neturi užsikrėtimo jais simptomų;
- (17) kad būtų užtikrinta kuo aukštesnė MDM kokybė, MDM derlius turėtų būti surenkamas tik nuo tos sėklinės bazės, kurią kompetentingos institucijos įvertino ir patvirtino. Patvirtinta sėklinė bazė turėtų būti įregistruota nacionaliniame registre, suteikiant unikalią registro nuorodą ir nurodant patvirtinimo vienetą;
- (18) siekiant prisitaikyti prie mokslinės ir techninės tarptautinių standartų raidos, į sėklinės bazės patvirtinimo procedūrą kaip papildomas metodas turėtų būti įtrauktas biomolekulinių metodų naudojimas. Tuos biomolekulinius metodus turėtų būti leidžiama naudoti vertinant sėklinės bazės kilmę arba tikrinant sėklinės bazės atsparumo ligai požymius, naudojant molekulinis žymenis;
- (19) atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos visai iš patvirtintos sėklinės bazės paruoštai (t. y. nuo kurios surinktas jos derlius) MDM turėtų išduoti pagrindinį sertifikatą. Tokiu pagrindiniu sertifikatu užtikrinama, kad būtų galima nustatyti MDM tapatumą, jame pateikiama informacija apie jos kilmę ir tinkamiausi duomenys jos naudotojams bei už jos oficialią kontrolę atsakingoms kompetentingoms institucijoms. Turėtų būti leidžiama išduoti elektroninį pagrindinį sertifikatą;
- (20) vėliau sertifikuoti ir pateikti rinkai turėtų būti leidžiama tik tą MDM, kurios derlius buvo surinktas nuo patvirtintos sėklinės bazės. Kompetentingos institucijos turėtų sertifikuoti MDM su nuorodomis „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“, ir ją turėtų būti prekiaujama nurodant tas kategorijas. Iš šių kategorijų matyti, kurios sėklinės bazės savybės buvo įvertintos, be to, jos rodo MDM kokybę. Jei MDM yra prastesnės kokybės (kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“), bus tikrinamos sėklinės bazės pagrindinės savybės. Jei MDM yra aukštesnės kokybės (kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“), pagal išskirtines savybes bus atrenkami motininiai medžiai ir bus nustatomos kryžminimo schemas. Jei tai kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“ MDM, MDM pranašumas vertinamas remiantis motininių medžių savybėmis. Jei tai kategorijos „išbandyta“ MDM, MDM pranašumas turi būti įrodomas palyginant su sėkline baze, nuo kurios buvo surinktas tos MDM derlius, arba su etalonine populiacija. Siekiant užtikrinti skaidrumą, vienodas konkurencijos sąlygas ir vidaus rinkos vientisumą, kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“,

„atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ MDM turėtų būti taikomi vienodi gamybos ir prekybos reikalavimai;

- (21) turėtų būti paaiškintos MDM sertifikavimo taisyklės, kai MDM gaunama taikant inovatyvius gamybos procesus, visų pirma MDM gamybos metodus, skirtus tam tikros rūšies MDM, būtent klonų, gamybai. Kadangi šių klonų auginimo vieta gali skirtis nuo motininio medžio (t. y. sėklinės bazės), iš kurio klonas (-iai) gautas (-i), vietos, taisyklės turėtų būti iš dalies pakeistos, kad būtų užtikrintas atsekamumas;
- (22) sėklinei bazei, skirtai miško genetiniams ištekliams išsaugoti ir tausiai naudoti, taikomi reikalavimai skiriasi nuo reikalavimų, taikomų sėklinei bazei, skirtai MDM, kurios paskirtis komercinė prekyba, gaminti, nes šioms dviem sėklinės bazės rūšims taikomi skirtingi atrankos kriterijai. Siekiant išsaugoti ir tausiai naudoti miško genetinius išteklius, turėtų būti palikti visi miško medyno medžiai. Tai būtina siekiant padidinti tos pačios rūšies medžių genetinę įvairovę. Kita vertus, MDM, kurios paskirtis komercinė prekyba, turi būti atrenkama nuo pranašesnes savybes turinčių sėklinės bazės objekto medžių. Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nukrypti nuo taikytinų sėklinės bazės patvirtinimo taisyklių ir apie šią miško genetiniams ištekliams išsaugoti skirtą sėklinę bazę pranešti kompetentingai institucijai;
- (23) kategorija „šaltinio tapatybė nustatyta“ yra būtinausias prekybos MDM standartas, nes šios kategorijos MDM gaminti skirtos sėklinės bazės sudedamųjų dalių pagal fenotipą atrinkta mažai arba visai neatrinkta. Kad būtų užtikrintas atsekamumas, profesionalusis veiklos vykdytojas turėtų registruoti sėklinės bazės, iš kurios renkama MDM, vietą (t. y. kilmės vietą). Turėtų būti nurodyta tos sėklinės bazės kilmė, jei ji žinoma. Tai dera su EBPO miško sėklų ir augalų schema ir patirtimi, įgyta įgyvendinant Direktyvą 1999/105/EB;
- (24) pagal EBPO miško sėklų ir augalų schemą ir taikydama Direktyvą 1999/105/EB kompetentinga institucija turėtų įvertinti sėklinę bazę, skirtą atrinktos kategorijos MDM gaminti, remdamasi tos sėklinės bazės savybių stebėjimu ir atsižvelgdama į konkrečią reikmę, kuriai bus naudojama MDM, kurios derlius buvo surinktas nuo tos sėklinės bazės. Turėtų būti užtikrinta bendra tos kategorijos kokybė. Kadangi populiacija turėtų būti labai vienoda, medžiai, kurių savybės prastesnės (pvz., jie mažesni), palyginti su vidutiniu visos populiacijos medžių dydžiu, turėtų būti pašalinti;
- (25) kad galėtų auginti reikalavimus atitinkančios kategorijos MDM, profesionalusis veiklos vykdytojas turėtų atrinkti sėklinės bazės sudedamąsias dalis, kurios bus naudojamos kryžminimo schemoje individualiu lygiu dėl jų išskirtinių savybių, susijusių, pavyzdžiui, su prisitaikymu prie vietos klimato ir ekologinių sąlygų. Kompetentinga institucija turėtų patvirtinti tų sudedamųjų dalių sudėtį ir siūlomą kryžminimo schemą, plantacijos išdėstymą, atskyrimo sąlygas ir tos sėklinės bazės vietą. Tai svarbu siekiant suderinamumo su taikytiniais tarptautiniais standartais pagal EBPO miško sėklų ir augalų schemą ir atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant Direktyvą 1999/105/EB;
- (26) sėklinei bazei, skirtai kategorijos „išbandyta“ MDM gaminti, turėtų būti taikomi kuo griežtesni reikalavimai. MDM pranašumas turėtų būti nustatomas lyginant ją su vienu arba, pageidautina, su keliais patvirtintais arba iš anksto pasirinktais standartais. Profesionalusis veiklos vykdytojas tuos standartus atrenka atsižvelgdamas į reikmę, kuriai bus naudojama kategorijos „išbandyta“ MDM. Šiuo atžvilgiu, jei MDM bus naudojama prisitaikymui prie klimato kaitos, ji bus lyginama su standartais, kurių rezultatai, susiję su prisitaikymu prie vietos klimato ir ekologinių sąlygų (pvz.,

praktinis kenkėjų ir jų simptomų nebuvimas), yra geri. Atrinkęs sėklinės bazės sudedamąsias dalis, profesionalusis veiklos vykdytojas turėtų įrodyti MDM pranašumą atlikdamas lyginamuosius bandymus arba apskaičiuoti jos pranašumą įvertindamas tos sėklinės bazės genetinius komponentus. Kompetentinga institucija turėtų dalyvauti kiekviename šio proceso etape. Ji turėtų patvirtinti eksperimentinį planą ir bandymus sėklinei bazei patvirtinti, patikrinti profesionaliojo veiklos vykdytojo pateiktus įrašus ir patvirtinti atitinkamai bandymų, susijusių su MDM pranašumu, rezultatus arba genetinio įvertinimo rezultatus. Tai būtina siekiant suderinamumo su taikytiniais tarptautiniais standartais pagal EBPO miško sėklų ir augalų schemą bei kitais taikytiniais tarptautiniais standartais ir atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant Direktyvą 1999/105/EB;

- (27) sėklinės bazės, skirtos kategorijos „išbandyta“ MDM gaminti, vertinimas trunka vidutiniškai 10 metų. Siekiant užtikrinti, kad kategorijos „išbandyta“ MDM greičiau patektų į rinką, kol sėklinės bazės vertinimas tebevyksta, valstybės narės turėtų turėti galimybę laikinai, ne ilgiau kaip 10 metų, patvirtinti tokią sėklinę bazę visoje savo teritorijoje arba jos dalyje. Toks patvirtinimas turėtų būti suteiktas tik tuo atveju, jei iš preliminarių genetinio vertinimo arba lyginamųjų bandymų rezultatų matyti, kad užbaigus bandymus ta sėklinė bazė atitiks šio reglamento reikalavimus. Tokį preliminarų vertinimą reikėtų iš naujo tikrinti ne rečiau kaip kas dešimt metų;
- (28) MDM atitiktis kategorijoms „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ taikomiems reikalavimams turėtų būti patvirtinta kompetentingų institucijų atliekamais kiekvienos kategorijos patikrinimais (toliau – oficialus sertifikavimas), išduodant oficialią etiketę;
- (29) genetiškai modifikuotą MDM pateikti rinkai galima tik tuo atveju, jei ji yra saugi žmonių sveikatai ir aplinkai ir ją buvo leista auginti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/18/EB¹¹ arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003¹², ir jei ta MDM priklauso kategorijai „išbandyta“. MDM, gauta naudojantis tam tikrais naujais genomikos metodais, gali būti pateikiama rinkai tik jei ji atitinka Reglamento (ES) [Leidinių biurui: įrašyti nuorodą – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamo maisto bei pašarų]¹³ reikalavimus ir jei ta MDM priklauso kategorijai „išbandyta“;
- (30) oficialioje etiketėje turėtų būti pateikta informacija apie sėklinę bazę, kurioje yra genetiškai modifikuoto organizmo arba kuri iš jo sudaryta, arba kuri buvo gauta tam tikrais naujais genomikos metodais;
- (31) kompetentinga institucija turėtų leisti profesionaliesiems veiklos vykdytojams, oficialiai prižiūrint, spausdinti oficialią tam tikrų rūšių ir kategorijų MDM etiketę. Taip profesionaliesiems veiklos vykdytojams bus suteikta daugiau lankstumo vėliau prekiaujant ta MDM. Tačiau profesionalieji veiklos vykdytojai etiketę spausdinti gali pradėti tik kompetentingai institucijai patvirtinus atitinkamą MDM. Toks leidimas būtinas dėl oficialaus oficialios etiketės pobūdžio ir siekiant MDM naudotojams

---

¹¹ 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/220/EEB (OL L 106, 2001 4 17, p. 1).

¹² 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų (OL L 268, 2003 10 18, p. 1).

¹³ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... (OL , ... , p.).

užtikrinti kuo aukštesnius kokybės standartus. Turėtų būti nustatytos to leidimo panaikinimo arba pakeitimo taisyklės;

- (32) valstybėms narėms turėtų būti leidžiama, gavus Komisijos leidimą, savo teritorijoje užaugintai sėklinei bazei nustatyti papildomus arba griežtesnius jos patvirtinimo reikalavimus. Taip būtų sudarytos sąlygos taikyti nacionalinius ar regioninius metodus, susijusius su MDM gamyba ir prekyba, kuriais siekiama gerinti atitinkamų MDM kokybę, saugoti aplinką arba prisidėti prie biologinės įvairovės apsaugos ir miškų ekosistemų atkūrimo;
- (33) siekiant užtikrinti skaidrumą ir veiksmingesnę MDM gamybos ir pardavimo kontrolę, profesionalieji veiklos vykdytojai turėtų būti registruojami valstybių narių pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2031¹⁴ sudarytuose registruose. Dėl tokios registracijos sumažinama tiems profesionaliesiems veiklos vykdytojams tenkanti administracinė našta. Tai būtina siekiant užtikrinti oficialaus profesionaliųjų veiklos vykdytojų registro veiksmingumą ir išvengti dvigubos registracijos. Profesionalieji veiklos vykdytojai, kuriems taikomas šis reglamentas, iš esmės registruojami oficialiame profesionaliųjų veiklos vykdytojų registre pagal Reglamentą (ES) 2016/2031;
- (34) prieš parduodami MDM, profesionalieji veiklos vykdytojai turėtų potencialiems savo MDM pirkėjams pateikti visą būtiną informaciją apie jos tinkamumą atitinkamoms klimato ir ekologinėms sąlygoms, kad jie galėtų pasirinkti savo regionui tinkamiausią MDM;
- (35) jei sėklinė bazė yra skirta kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ MDM gaminti, valstybės narės turėtų apibrėžti atitinkamų rūšių kilmės regionų ribas, kad būtų galima nustatyti vietovę ar vietovių grupes, kuriose ekologinės sąlygos pakankamai vienodos ir kuriose yra panašių fenotipinių ar genetinių savybių turinčios sėklinės bazės. Tai būtina, nes iš tos sėklinės bazės gauta MDM bus prekiaujama nurodant tuos kilmės regionus;
- (36) siekiant užtikrinti veiksmingą MDM, kuri gaunama ir kuria prekiaujama visoje Sąjungoje, priežiūrą ir informacijos skaidrumą, kiekviena valstybė narė turėtų sudaryti, paskelbti ir nuolat atnaujinti elektroninį nacionalinį jos teritorijoje patvirtintų įvairių rūšių ir dirbtinių hibridų sėklinės bazės registrą ir nacionalinį sąrašą, kuris turėtų būti pateikiamas kaip nacionalinio registro santrauka;
- (37) dėl tos pačios priežasties Komisija, remdamasi kiekvienos valstybės narės pateiktais nacionaliniais sąrašais, turėtų paskelbti elektroninį Sąjungos patvirtintos sėklinės bazės, naudojamos MDM ruošti, sąrašą. Sąjungos sąraše turėtų būti pateikiama informacija apie sėklinę bazę, kurioje yra genetiškai modifikuoto organizmo arba kuri iš jo sudaryta, arba kuri buvo gauta tam tikrais naujais genomikos metodais;
- (38) siekiant užtikrinti, kad į atkuriamo miško plotus, nukentėjusius nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, miškų gaisrų, ligų ir kenkėjų protrūkių, nelaimių ar kitų įvykių, būtų tiekiami pakankamai MDM, kiekviena valstybė narė turėtų parengti ir nuolat atnaujinti nenumatytų atvejų planą. Turėtų būti nustatytos to plano turinio

---

¹⁴ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L 317, 2016 11 23, p. 4).

taisyklės, siekiant užtikrinti, kad kilus tokiai rizikai būtų imamasi aktyvių ir veiksmingų veiksmų. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama pritaikyti to plano turinį prie konkrečių savo teritorijos klimato ir ekologinių sąlygų. Šis reikalavimas taip pat atspindi bendrus pasirengimo veiksmus, kurių valstybės narės turėtų savanoriškai imtis pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą¹⁵;

- (39) MDM visais jos gamybos etapais turėtų būti laikoma atskirai, nurodant atskirus patvirtinimo vienetus. Tie patvirtinimo vienetai turėtų būti gaminami ir parduodami siuntomis, kurios turi būti pakankamai vienodos ir pažymėtos kaip skirtingos nuo kitų MDM siuntų. Reikėtų atskirti sėklų ir sodmenų siuntas, kad būtų galima nustatyti MDM tipą ir užtikrinti atsekamumą iki patvirtintos sėklinės bazės, nuo kurios buvo surinktas MDM derlius. Taip užtikrinama, kad būtų išsaugotas tos MDM tapatumas ir kokybė;
- (40) sėklomis turėtų būti prekiaujama tik jei jos atitinka tam tikrus kokybės standartus. Jos turėtų būti paženklintos etikete ir parduodamos tik sandariose pakuotėse, kad būtų galima tinkamai nustatyti jų tapatumą, užtikrinti jų kokybę ir atsekamumą bei išvengti sukčiavimo;
- (41) kad būtų pasiektas ES skaitmeninės strategijos¹⁶ tikslas – užtikrinti, kad perėjimas prie skaitmeninių technologijų būtų naudingas žmonėms ir įmonėms, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl taisyklių, susijusių su visų veiksmų, kurių imtasi siekiant išduoti pagrindinį sertifikatą ir oficialią etiketę, skaitmeniniu registravimu ir centralizuotos platformos, palengvinančios tų įrašų tvarkymą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, sukūrimu;
- (42) laikotarpiais, kai atsiranda laikinų sunkumų surinkti pakankamą tiekti tam tikrų rūšių MDM derliaus kiekį, laikantis tam tikrų sąlygų laikinai turėtų būti patvirtinta ne tokius griežtus reikalavimus atitinkanti sėklinė bazė. Tie mažiau griežti reikalavimai turėtų būti susiję su sėklinės bazės, skirtos skirtingų kategorijų MDM gaminti, patvirtinimu. Tai būtina siekiant užtikrinti, kad būtų galima lanksčiai reaguoti į nepalankias aplinkybes ir išvengti MDM vidaus rinkos sutrikimų;
- (43) MDM iš trečiųjų šalių turėtų būti importuojama tik jei nustatoma, kad ji atitinka reikalavimus, lygiaverčius taikomiesiems MDM, kuri užauginta ir kuria prekiaujama Sąjungoje. Tai būtina siekiant užtikrinti, kad tokia importuota MDM būtų tokios pačios kokybės kaip Sąjungoje užauginta MDM;
- (44) kai MDM importuojama į Sąjungą iš trečiosios šalies, atitinkamas profesionalusis veiklos vykdytojas turėtų iš anksto informuoti atitinkamą kompetentingą instituciją apie MDM importą, naudodamasis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625¹⁷ sukurta oficialios kontrolės informacijos valdymo sistema (IMSOC).

¹⁵ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

¹⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“, COM(2021) 118 *final*.

¹⁷ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos

Be to, kartu su importuojama MDM turėtų būti pateikiamas pagrindinis sertifikatas arba oficialus sertifikatas, išduotas trečiosios kilmės šalies, ir tos trečiosios šalies profesionaliojo veiklos vykdytojo pateikti įrašai su duomenimis apie tą MDM. Prie tos MDM turėtų būti pridėta oficiali etiketė, nes tai būtina siekiant užtikrinti, kad tos MDM naudotojai galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus ir kad kompetentingoms institucijoms būtų lengviau atlikti atitinkamą oficialią kontrolę;

- (45) siekiant stebėti šio reglamento poveikį ir sudaryti sąlygas Komisijai įvertinti nustatytas priemones, valstybės narės turėtų kas penkerius metus pranešti apie metinius sertifikuotos MDM kiekius, priimtus nacionalinius nenumatytų atvejų planus, naudotojams interneto svetainėse arba sodininkų vadovuose prieinamą informaciją apie tai, kur geriausia sodinti MDM, importuotos MDM kieki ir skiriamas nuobaudas;
- (46) siekiant prisitaikyti prie augalijos zonų ir medžių rūšių arealų slinkimo dėl klimato kaitos ir visų kitų technikos ar mokslo žinių pokyčių, įskaitant žinias apie klimato kaitą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas medžių rūšių ir jų dirbtinių hibridų, kuriems taikomas šis reglamentas, sąrašas;
- (47) siekiant prisitaikyti prie mokslo ir technikos žinių, EBPO miško sėklų ir augalų schemos bei kitų taikytinų tarptautinių standartų pokyčių ir atsižvelgti į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848¹⁸, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiami i) reikalavimai, susiję su sėkline baze, skirta MDM, kuri turi būti sertifikuota kaip „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“, gaminti, ir ii) kategorijos, pagal kurias gali būti prekiaujama iš įvairių rūšių sėklinės bazės gauta MDM;
- (48) siekiant sudaryti sąlygas valstybėms narėms laikytis lankstesnio požiūrio, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais nustatomos laikino leidimo prekiauti MDM, neatitinkančia visų atitinkamos kategorijos reikalavimų, sąlygos;
- (49) siekiant prisitaikyti prie technikos ir mokslo pažangos, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais nustatomi reikalavimai, kuriuos turi atitikti rūšių, kurioms taikomas šis reglamentas, vaisių ir sėklų siuntos, tų rūšių augalų dalys ir dirbtiniai hibridai, kuriems taikomas šis reglamentas, dėl tuopai (lot. *Populus* spp.), išaugintai iš stiebo auginių arba atžalų, taikomų išorės kokybės standartų, kurių turi būti laikomasi sodinant rūšių ir dirbtinių hibridų, kuriems taikomas šis reglamentas, sodinamąją medžiagą ir parduoti galutiniams naudotojams regionuose, kuriuose vyrauja Viduržemio jūros klimatas, skirtą sodinamąją medžiagą;
- (50) siekiant prisitaikyti prie ES skaitmeninės strategijos ir techninių pokyčių paslaugų skaitmeninimo srityje, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais nustatomos taisyklės, susijusios su visų veiksmų,

---

98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1).

¹⁸ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1).

kurių ėmėsi profesionalusis veiklos vykdytojas ir kompetentingos institucijos, kad būtų išduotas pagrindinis sertifikatas, skaitmeniniu registravimu, ir dėl centralizuotos platformos, jungiančios visas valstybes nares ir Komisiją, sukūrimo;

- (51) ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą dėl tų deleguotųjų aktų Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹⁹ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (52) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti specialias sąlygas, susijusias su pranešimo apie sėklinę bazę reikalavimais ir turiniu;
- (53) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir palengvinti pagrindinių sertifikatų atpažinimą bei naudojimą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai patvirtinti pagrindinio iš sėklų šaltinių ir medynų gautos MDM, iš sėklinių plantacijų arba šeimos (-ų) tėvų gautos MDM ir iš klonų bei klonų rinkinių gautos MDM tapatumo sertifikato turinį ir pavyzdį;
- (54) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir suderintą ženklavimo ir informacijos apie MDM teikimo sistemą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti oficialios etiketės turinį, apibrėžti papildomą informaciją apie sėklas ir mažus sėklų kiekius, konkrečių kategorijų ar kitų MDM rūšių etiketės spalvą ir papildomą informaciją apie konkrečias gentis ar rūšis;
- (55) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir prisitaikyti prie pokyčių, susijusių su MDM sektoriaus skaitmeninimu, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti technines elektroninių pagrindinių sertifikatų išdavimo priemonės;
- (56) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir spręsti skubias MDM tiekimo problemas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su laikinu vienos ar kelių rūšių MDM, atitinkančios mažiau griežtus reikalavimus dėl sėklinės bazės patvirtinimo nei nustatytieji šiame reglamente, patvirtinimu prekybai;
- (57) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti sprendimus dėl laikinų eksperimentų organizavimo siekiant ieškoti geresnių alternatyvų šio reglamento reikalavimams, susijusiems su sėklinės bazės vertinimu ir patvirtinimu, taip pat su MDM gamyba ir prekyba;
- (58) siekiant padidinti MDM taisyklių suderinamumą su Sąjungos augalų sveikatos teisės aktais, MDM gamybai ir prekybai pagal šį reglamentą turėtų būti taikomi Reglamento (ES) 2016/2031 36, 37, 40, 41, 49, 53 ir 54 straipsniai; siekiant užtikrinti suderinamumą su Reglamento (ES) 2016/2031 taisyklėmis dėl augalų pasų, turėtų būti leidžiama oficialią MDM etiketę naudoti kartu su augalo pasu;

---

¹⁹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (59) Reglamentas (ES) 2017/625 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad į jo taikymo sritį būtų įtrauktos taisyklės dėl MDM oficialios kontrolės. Taip siekiama užtikrinti nuoseklesnę oficialią kontrolę ir taisyklių, susijusių su MDM, laikymosi užtikrinimą visose valstybėse narėse, taip pat suderinamumą su kitais Sąjungos aktais dėl oficialios augalų kontrolės, visų pirma su Reglamentu (ES) 2016/2031 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES).../.....;
- (60) todėl reglamentai (ES) 2016/2031 ir 2017/625 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;
- (61) dėl teisinio aiškumo ir skaidrumo Direktyva 1999/105/EB turėtų būti panaikinta;
- (62) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. užtikrinti vienodą požiūrį į MDM gamybą ir prekybą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo poveikio, sudėtingumo ir tarptautinio pobūdžio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti. Atsižvelgiant į tai ir jei reikia, jame nustatomos nukrypti leidžiančios nuostatos arba konkretūs reikalavimai, susiję su tam tikrų rūšių MDM ir profesionaliaisiais veiklos vykdytojais;
- (63) atsižvelgiant į laiką ir išteklius, kurių reikia, kad kompetentingos institucijos ir profesionalieji veiklos vykdytojai prisitaikytų prie naujų šiame reglamente nustatytų reikalavimų, šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo ... [3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos],

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos miško dauginamosios medžiagos (toliau – MDM) gamybos ir prekybos taisyklės, visų pirma reikalavimai dėl sėklinės bazės, skirtos MDM gaminti, patvirtinimo, tos sėklinės bazės kilmės ir atsekamumo, MDM kategorijų, MDM tapatumo ir kokybės, sertifikavimo, ženklinimo, pakavimo, importo, profesionaliųjų veiklos vykdytojų, sėklinės bazės registravimo ir nacionalinių nenumatytų atvejų planų.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas iš I priede išvardytų medžių rūšių ir jų dirbtinių hibridų gautai MDM.
2. Šio reglamento tikslai yra:
  - a) užtikrinti aukštos kokybės MDM gamybą ir prekybą Sąjungoje ir MDM vidaus rinkos veikimą;
  - b) padėti kurti atsparius miškus, išsaugoti biologinę įvairovę ir atkurti miškų ekosistemas;

- c) remti medienos ir biologinių medžiagų gamybą, prisitaikymą prie klimato kaitos, klimato kaitos švelninimą ir miško genetinių išteklių išsaugojimą bei tausų naudojimą.
3. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas I priede pateiktas sąrašas, kaip nurodyta 3 dalyje, atsižvelgiant į:

- a) augalijos zonų ir medžių rūšių arealų slinkimą dėl klimato kaitos;
- b) bet kokius technikos ar mokslo žinių pokyčius.

Tais deleguotaisiais aktais rūšys ir dirbtiniai hibridai įtraukiami į I priedo sąrašą, jei tokios rūšys ir dirbtiniai hibridai atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

- a) Sąjungoje apima didelį MDM gamybos plotą ir turi didelės ekonominės vertės;
- b) jais prekiaujama bent dviejose valstybėse narėse;
- c) laikomi svarbiais prisitaikant prie klimato kaitos ir
- d) laikomi svarbiais siekiant išsaugoti biologinę įvairovę.

Jei rūšys ir dirbtiniai hibridai nebeatitinka nė vieno iš pirmoje pastraipoje nurodytų kriterijų, jie pirmoje dalyje nurodytais deleguotaisiais aktais išbraukiami iš I priedo sąrašo.

4. Šis reglamentas netaikomas:

- a) augalų dauginamajai medžiagai, nurodytai Reglamento (ES).../... [*Leidinių biurui: įrašyti nuorodą – Reglamentas dėl augalų dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos*] 2 straipsnyje;
- b) dekoratyvinių augalų dauginamajai medžiagai, apibrėžtai Direktyvos 98/56/EB 2 straipsnyje;
- c) į trečiąsias šalis eksportuoti skirtai MDM;
- d) oficialiems bandymams, moksliniams tikslams arba selekcijai naudojamai MDM.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) miško dauginamoji medžiaga (toliau – MDM) – kankorėžiai, sudėtiniai vaisiai, vaisiai ir sėklos, skirti sodmenims išauginti, priklausantys šio reglamento I priede išvardytoms medžių rūšims ir jų dirbtiniams hibridams, naudojami miškui įveisti, miškui atkurti ir kitaip sodinti medžius bet kuriai iš šių reikmių:
  - a) medienos ir biologinių medžiagų gamyba,
  - b) biologinės įvairovės išsaugojimas,
  - c) miškų ekosistemų atkūrimas,
  - d) prisitaikymas prie klimato kaitos,
  - e) klimato kaitos švelninimas,
  - f) miško genetinių išteklių išsaugojimas ir tausus naudojimas;

- 2) miško įveisimas – ne miško žemės pavertimas mišku apsodinant ir (arba) apsėjant²⁰;
- 3) miško atkūrimas – miško ploto atkūrimas apsodinant ir (arba) apsėjant miško paskirties žemę²¹;
- 4) sėklinė miško medžiaga – kankorėžiai, vaisiai, vaisynai ir sėklos, iš kurių auginami miško sodmenys;
- 5) sodinamoji medžiaga – augalai arba augalo dalys, skirti augalams daugini, taip pat iš sėklinės miško medžiagos, augalų dalių arba iš savaime atželiančių augalų išauginti augalai;
- 6) augalų dalys – stiebo auginiai, lapų atkarpos ir šaknų auginiai, audinių dalys arba gemalai mikrodauginimui, pumpurai, atlankos, šaknys, skiepiūgliai, atžalos ir visos kitos sodmenims išauginti skirtos augalų dalys;
- 7) gamyba – visi sėklų augimo, gavybos ir sodmenų išauginimo iš sėklinės miško medžiagos ar augalų dalių etapai, siekiant prekiauti atitinkama MDM;
- 8) sėklų šaltinis – sėklų rinkimo vietovėje augantys medžiai, nuo kurių renkamos sėklos;
- 9) medynas – nustatytose ribose auganti medžių populiacija, pakankamai vienalytė pagal sudėtį;
- 10) sėklinė plantacija – plantacija, kurioje auga atrinkti medžiai ir identifikuotas kiekvieno medžio klonas, šeima arba kilmės vieta, ir kuri atskirta ir tvarkoma taip, kad joje augantys medžių klonai arba sėkliniai palikuonys nebūtų apdulkinami už jos ribų augančių šaltinių, dažnai ir gausiai derėtų ir būtų galima lengvai surinkti sėklų derlių;
- 11) šeimos (-ų) tėvai – palikuoniams gauti naudojami medžiai, kai identifikuotas motininis medis dirbtinai apdulkinamas arba kai jis laisvai apsidulkina vieno tėvo (tikrojo sibo) žiedadulkėmis arba keleto identifikuotų ar neidentifikuotų tėvų (pusiau sibo) žiedadulkėmis;
- 12) klonas – individų (rametų) grupė, vegetatyvinėmis dauginimo priemonėmis, pavyzdžiui, ūgeliais išaknydinti, mikrodauginimu, skiepijimu, atlankomis arba augalo padalinimo būdu, išvesta iš vieno motininio medžio (orteto);
- 13) klonų rinkinys – apibrėžtų proporcijų identifikuotų klonų rinkinys;
- 14) sėklinė bazė – bet kuris iš toliau išvardytų objektų: sėklų šaltinis, medynas, sėklinė plantacija, šeimos (-ų) tėvai, klonas arba klonų rinkinys;
- 15) patvirtinimo vienetas – visas sėklinės bazės objekto, skirto MDM ruošti, plotas, dėl kurio kompetentingos institucijos suteikė leidimą;
- 16) pranešimo vienetas – sėklinės bazės objekto, skirto gaminti miško dauginamajai medžiagai, numatytai miško genetiniams ištekliams išsaugoti ir tausiai naudoti, plotas, apie kurį buvo pranešta kompetentingoms institucijoms;
- 17) sėklų siunta – iš patvirtinto sėklinės bazės objekto surinktų ir vienodai apdorotų sėklų kiekis;

²⁰ FAO (2020 m.), *Global Forest Resources Assessment Terms and definitions* („Pasaulinio miškų išteklių vertinimo terminai ir apibrėžtys“), <https://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>

²¹ FAO (2020 m.), *Global Forest Resources Assessment Terms and definitions* („Pasaulinio miškų išteklių vertinimo terminai ir apibrėžtys“), <https://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>

- 18) sodmenų siunta – iš vienos sėklų siuntos arba iš vegetatyviniu būdu padaugintos tomis pačiomis sąlygomis išaugintos ir vienodai apdorotos sodinamosios medžiagos išaugintų sodmenų kiekis;
- 19) siuntos numeris – atitinkamai sėklų arba sodmenų siuntos identifikavimo numeris;
- 20) kilmės vieta – vieta, kurioje auga atitinkamas medynas;
- 21) porūšis – vienos rūšies grupė, kuri fenotipiškai ir genetiškai šiek tiek skiriasi nuo likusios grupės;
- 22) kilmės rajonas – rūšies arba porūšio kilmės vietovė arba vietovių grupė, kuriuose susiklosto beveik vienodos ekologinės sąlygos ir kuriuose randami panašių fenotipinių arba genetinių savybių medynai arba sėklų šaltiniai, jeigu reikia, atsižvelgiant į aukštį virš jūros lygio;
- 23) autochtoninis medynas – vietinių medžių rūšių medynas, kuris buvo nuolat natūraliai arba dirbtinai atželdinamas naudojant MDM, surinktą nuo tame pačiame medyne arba artimoje kaimynystėje esančiame medyne augančių medžių;
- 24) vietinis medynas – autochtoninis medynas arba medynas, dirbtinai išaugintas iš sėklų, kilusių iš to paties kilmės rajono;
- 25) kilmė:
  - a) autochtoninio medyno arba sėklų šaltinio kilmė – vieta, kurioje medžiai auga,
  - b) neautochtoninio medyno arba sėklų šaltinio kilmė – vieta, iš kurios sėklos arba augalai iš pradžių buvo įvežti,
  - c) sėklinės plantacijos kilmė – vietos, iš kurių kilę motininiai medžiai, pvz., jų kilmės vietos ar kita svarbi geografinė informacija,
  - d) šeimų tėvų kilmė – vietos, iš kurių kilę motininiai medžiai, pvz., jų kilmės vietos ar kita svarbi geografinė informacija,
  - e) klono kilmė – vieta, kurioje iš pradžių augo arba kurioje buvo atrinktas ortetas,
  - f) klonų rinkinio kilmė – vieta, kurioje iš pradžių augo arba kurioje buvo atrinkti ortetai;
- 26) sėklinės bazės vieta – atitinkamai kiekvienos MDM kategorijos sėklinės bazės geografinė teritorija arba geografinė (-ės) padėtis (-ys);
- 27) klonų ar klonų rinkinių arba šeimų tėvų gavybos vieta – MDM gavybos vieta arba tiksli geografinė padėtis;
- 28) etaloninė medžiaga – augalas, augalų grupė, MDM, DNR medžiaga arba klono ar klonų (jei tai klonų rinkinys) genetinė informacija, kuri naudojama kaip pamatinė medžiaga klono (-ų) tapatybei kontroliuoti;
- 29) atkarpa – stiebo atkarpa be šaknų;
- 30) prekyba – veiksmai, kuriuos atlieka profesionalusis veiklos vykdytojas: MDM pardavimas, laikymas ar siūlymas parduoti arba bet koku kitu būdu nemokamai arba už užmokestį perduoti, platinti Sąjungoje arba importuoti į Sąjungą;
- 31) profesionalusis veiklos vykdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, vykdamas bent vienos iš toliau išvardytų rūšių veiklą:
  - a) MDM gamybą, įskaitant auginimą, dauginimą ir priežiūrą,

- b) MDM prekybą,
  - c) MDM sandėliavimą, rinkimą, išsiuntimą ir perdirbimą;
- 32) kompetentinga institucija – valstybės narės centrinė arba regioninė institucija arba, kai taikytina, atitinkama trečiosios šalies institucija, atsakinga už oficialios kontrolės organizavimą, sėklinės bazės registravimą, MDM sertifikavimą ir kitą oficialią veiklą, susijusią su MDM gamyba ir prekyba, arba bet kuri kita institucija, kuriai ta atsakomybė buvo suteikta pagal Sąjungos teisę;
  - 33) kategorija „šaltinio tapatybė nustatyta“ – MDM, gautos iš sėklinės bazės, kuri yra viename kilmės rajone esantis sėklų šaltinis arba medynas ir kuri atitinka II priede nustatytus reikalavimus, kategorija;
  - 34) kategorija „atrinkta“ – MDM, gautos iš sėklinės bazės, kuri yra viename kilmės rajone augantis medynas, atrinktas pagal fenotipą populiacijos lygiu, ir kuri atitinka III priede nustatytus reikalavimus, kategorija;
  - 35) kategorija „atitinkanti kokybės reikalavimus“ – MDM, gautos iš sėklinės bazės, kuri yra sėklinė plantacija, šeimos (-ų) tėvai, klonai arba klonų rinkiniai, kurių sudedamosios dalys yra atrinktos pagal fenotipą individualiu lygiu, ir kuri atitinka IV priede nustatytus reikalavimus, kategorija;
  - 36) kategorija „išbandyta“ – MDM, gautos iš sėklinės bazės, kuri yra medynai, sėklinės plantacijos, šeimos (-ų) tėvai, klonai arba klonų rinkiniai ir kuri atitinka V priede nustatytus reikalavimus, kategorija;
  - 37) oficialus sertifikavimas – kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ MDM sertifikavimas, kompetentingai institucijai atlikus visus atitinkamus patikrinimus ir, kai tinkama, paėmus mėginius, atlikus MDM bandymus ir padarius išvadą, kad MDM tenkina atitinkamus šio reglamento reikalavimus;
  - 38) kategorija – MDM kokybės grupė, reiškianti, kad MDM atitinka kriterijus „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“;
  - 39) genetiškai modifikuotas organizmas – genetiškai modifikuotas organizmas, apibrėžtas Direktyvos 2001/18/EB 2 straipsnio 2 dalyje, išskyrus organizmus, gautus Direktyvos 2001/18/EB I priedo B dalyje nurodytais genetinio modifikavimo metodais;
  - 40) NGM gautas augalas – augalas, gautas tam tikrais naujais genomikos metodais, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) [*Leidinių biurui: įrašyti nuorodą – Reglamentas dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamo maisto bei pašarų*]²² 3 straipsnio 2 punkte;
  - 41) sėklų perkėlimo zona – arealas ir (arba) aukštumos zonos, kuriuos kompetentingos institucijos apibrėžė dėl kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ MDM judėjimo, atitinkamai atsižvelgdama į MDM kilmę ir kilmės rajoną, kilmės rajono bandymus, aplinkos sąlygas ir būsimas klimato kaitos prognozes;
  - 42) sėklinių plantacijų naudojimo vietovė – kompetentingų institucijų apibrėžta vietovė, kurioje kategorijų „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ MDM yra

²² Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl tam tikrais naujais genomikos metodais gautų augalų ir iš jų gaminamo maisto bei pašarų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 68/193/EEB, 1999/105/EB, 2002/53/EB, 2002/55/EB ir Reglamentas (ES) 2017/625 (OL L...,...).

prisitaikiusi prie tos vietovės klimato ir ekologinių sąlygų, atitinkamai atsižvelgiant į sėklinių plantacijų ir jų sudedamųjų dalių buvimo vietą, palikuonių ir kilmės vietos bandymų rezultatus, aplinkos sąlygas ir būsimas klimato kaitos prognozes;

- 43) klonų ir klonų rinkinių naudojimo vietovė – kompetentingų institucijų apibrėžta vietovė, kurioje kategorijų „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ MDM yra prisitaikiusi prie tos vietovės klimato ir ekologinių sąlygų, atitinkamai atsižvelgiant į klonų (-ų) kilmę arba kilmės vietą, palikuonių ir kilmės vietos bandymų rezultatus, aplinkos sąlygas ir būsimas klimato kaitos prognozes;
- 44) FOREMATIS – Komisijos miško dauginamosios medžiagos informacinė sistema;
- 45) natūralus miško atkūrimas – miško atnaujinimas medžiais, kurie išauga iš *in situ* nukritusių ir sudygusių sėklų;
- 46) nekarantininis kenkėjas – kenkėjas, atitinkantis visus šiuos reikalavimus:
  - a) jis nėra nei Sąjungos karantininis kenkėjas, saugomos zonos karantininis kenkėjas ar reguliuojamas nekarantininis kenkėjas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2016/2031, nei kenkėjas, kuriam taikomos pagal to reglamento 30 straipsnio 1 dalį priimtose priemonės,
  - b) jis aptinkamas gaminant arba sandėliuojant MDM ir
  - c) jo buvimas daro nepriimtina neigiamą poveikį MDM kokybei ir nepriimtina ekonominį poveikį, susijusį su tos MDM naudojimu Sąjungoje;
- 47) iš esmės neužkrėstas kenkėjais – požymis, rodantis, kad nekarantinių kenkėjų ant atitinkamos MDM visiškai nėra arba yra tiek mažai, kad jie nedaro neigiamo poveikio tos MDM kokybei.

II SKYRIUS

SĖKLINĖ BAZĖ IR IŠ JOS GAUTA MDM

4 straipsnis

MDM gaminti skirtos sėklinės bazės patvirtinimas

1. MDM gaminti gali būti naudojama tik kompetentingų institucijų patvirtinta sėklinė bazė.
2. Sėklinė bazė, skirta gaminti MDM, kuri turi būti sertifikuojama kaip kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“, patvirtinama, jei ji atitinka II priede nustatytus reikalavimus.

Sėklinė bazė, skirta gaminti MDM, kuri turi būti sertifikuojama kaip kategorijos „atrinkta“, patvirtinama, jei ji atitinka III priede nustatytus reikalavimus.

Sėklinė bazė, skirta gaminti MDM, kuri turi būti sertifikuojama kaip kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“, patvirtinama, jei ji atitinka IV priede nustatytus reikalavimus.

Sėklinė bazė, skirta gaminti MDM, kuri turi būti sertifikuojama kaip kategorijos „išbandyta“, patvirtinama, jei ji atitinka V priede nustatytus reikalavimus.

Vertinant, ar laikomasi II–V prieduose nustatytų sėklinės bazės patvirtinimo reikalavimų, gali būti atliekama ne tik apžiūra, dokumentų patikrinimai, bandymai ir analizės ar naudojami kiti papildomi metodai, bet gali būti taikomi ir biomolekuliniai metodai, jei jie laikomi tinkamesniais tokiam patvirtinimui.

Siekiant atsižvelgti į klimato ir ekologines sąlygas, visų kategorijų sėklinė bazė vertinama pagal jos tvarumo savybes, kaip nustatyta II–V prieduose.

Sėklinė bazė tvirtinama nurodant patvirtinimo vieneta.

Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami II, III, IV ir V priedai dėl sėklinės bazės, skirtos toliau nurodytai MDM gaminti, patvirtinimo reikalavimų:

- a) kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ MDM, visų pirma atitinkanti reikalavimus, susijusius su sėklinės bazės rūšimis, faktiniu populiacijos dydžiu, kilme ir kilmės rajonu bei tvarumo savybėmis;
- b) kategorijos „atrinkta“ MDM, visų pirma atitinkanti reikalavimus, susijusius su kilme, atskyrimu, faktiniu populiacijos dydžiu, amžiumi ir vystymusi, vienodumu, tvarumo savybėmis, medynų produktyvumu, medienos kokybe ir forma ar augimo pobūdžiu;
- c) kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“ MDM, visų pirma atitinkanti reikalavimus, susijusius su sodais, šeimos (-ų) tėvais, klonais ir klonų rinkiniais;
- d) kategorijos „išbandyta“ MDM, visų pirma atitinkanti reikalavimus, susijusius su savybėmis, kurios turi būti tiriamos, dokumentavimu, bandymų organizavimu, analize ir tyrimų patikimumu, sėklinės bazės sudedamųjų dalių genetiniu vertinimu, lyginamaisiais MDM bandymais, laikinu patvirtinimu ir ankstyvaisiais bandymais;
- e) MDM, atitinkanti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 reikalavimus.

Tais pakeitimais sėklinės bazės patvirtinimo taisyklės pritaikomos atsižvelgiant į mokslo ir technikos žinių pokyčius ir į EBPO miško sėklų ir augalų schemos bei kitų taikytinų tarptautinių standartų pokyčius.

3. Pagal 12 straipsnį į nacionalinį registrą patvirtinimo vieneto forma įtraukiama tik patvirtinta sėklinė bazė. Kiekvienam patvirtinimo vienetai nacionaliniame registre priskiriama unikali registro nuoroda.
4. Jeigu sėklinė bazė nebeatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų, jos patvirtinimas panaikinamas.
5. Patvirtinus MDM gaminti naudojamą sėklinę bazę, priskiriamą kategorijoms „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“, ji reguliariai iš naujo tikrinama.
6. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami II, III, IV ir V priedai siekiant juos pritaikyti prie mokslo bei technikos žinių, visų pirma atsižvelgiant į biomolekulinių metodų naudojimą ir į atitinkamus tarptautinius standartus.

5 straipsnis

Iš patvirtintos sėklinės bazės gautos MDM prekybos reikalavimai

1. Iš patvirtintos sėklinės bazės gauta MDM prekiaujama laikantis šių taisyklių:
  - a) iš I priede išvardytų rūšių gauta MDM gali būti prekiaujama tik jei ji priskiriama kategorijoms „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti

- kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“ ir gauta iš sėklinės bazės, kuri buvo patvirtinta pagal 4 straipsnį, ir jei ta sėklinė bazė tenkina atitinkamai II, III, IV ir V priedų reikalavimus;
- b) iš I priede išvardytų dirbtinių hibridų gauta MDM gali būti prekiaujama tik jei ji priskiriama kategorijoms „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“ ir gauta iš sėklinės bazės, kuri buvo patvirtinta pagal 4 straipsnį, ir jei ta sėklinė bazė tenkina atitinkamai III, IV ir V priedų reikalavimus;
  - c) iš I priede išvardytų rūšių medžių ir dirbtinių hibridų, kurie yra dauginami vegetatyviniu dauginimo būdu, gauta MDM gali būti prekiaujama tik jei:
    - i) ji priskiriama kategorijoms „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“ ir
    - ii) ji gauta iš sėklinės bazės, kuri buvo patvirtinta pagal 4 straipsnį ir tenkina atitinkamai III, IV ir V priedų reikalavimus,
    - iii) kategorijos „atrinkta“ MDM galima prekiauti tik jei didesnė jos dalis buvo išauginta iš sėklų;
  - d) iš I priede išvardytų rūšių medžių ir dirbtinių hibridų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų arba kurie iš jų sudaryti, gauta MDM gali būti prekiaujama tik jei:
    - i) ji priskiriama kategorijai „išbandyta“ ir
    - ii) ji gauta iš sėklinės bazės, kuri buvo patvirtinta pagal 4 straipsnį ir tenkina V priedo reikalavimus, ir
    - iii) ją leidžiama auginti Sąjungoje pagal Direktyvos 2001/18/EB 19 straipsnį arba Reglamento (EB) 1829/2003 7 ir 19 straipsnius arba, kai taikoma, atitinkamoje valstybėje narėje pagal Direktyvos 2001/18/EB 26b straipsnį;
  - e) iš I priede išvardytų rūšių medžių ir dirbtinių hibridų, kuriuose yra arba kurie sudaryti iš 1 kategorijos NGM gauto augalo, kaip apibrėžta Reglamento (ES) .../... (Leidinių biurui: įrašyti nuorodą – NGM reglamentas...) 3 straipsnio 7 dalyje, gauta MDM gali būti prekiaujama tik jei:
    - i) ji priskiriama kategorijai „išbandyta“ ir
    - ii) ji gauta iš sėklinės bazės, kuri buvo patvirtinta pagal 4 straipsnį ir tenkina V priedo reikalavimus, ir
    - iii) buvo pripažintas 1 kategorijos NGM gauto augalo statusas pagal Reglamento (ES) .../... (Leidinių biurui: įrašyti nuorodą – NGT reglamentas...) 6 arba 7 straipsnį arba augalas yra tokio (-ių) augalo (-ų) palikuonis;
  - f) iš I priede išvardytų rūšių medžių ir dirbtinių hibridų gauta MDM gali būti prekiaujama tik jei prie jos pridedama nuoroda į pagrindinį (-ius) sertifikato (-ų) numerį (-ius);
  - g) ji atitinka Reglamento (ES) 2016/2031 36, 37, 40, 41, 42, 49, 53 ir 54 straipsnius dėl Sąjungos karantininių kenkėjų, saugomos zonos karantininių kenkėjų, reguliuojamų nekarantininių kenkėjų ir kenkėjų, kuriems taikomos to reglamento 30 straipsnyje nustatytos priemonės;

- h) kai MDM yra sėklos, iš I priede išvardytų rūšių medžių ir dirbtinių hibridų gauta MDM gali būti prekiaujama tik jei laikomasi ne tik a–g punktų, bet ir pateikiama ši informacija:
  - i) švarumas,
  - ii) švarios sėklos daigumo procentinė dalis,
  - iii) 1 000 švarių sėklų masė,
  - iv) produkto, kuris parduodamas kaip sėklos, kilograme esančių daigių sėklų skaičius arba, jeigu jo nustatyti neįmanoma ar praktiškai nepagrįsta, gyvybingų sėklų skaičius kilograme.
- 2. Kategorijos, kurioms priskirta iš skirtingų sėklinės bazės tipų gauta MDM galima prekiauti, išdėstytos VI priedo lentelėje.
- 3. Komisijai pagal 26 straipsnio 2 dalį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama VI priede pateikta kategorijų, kurioms priskiriama MDM, gauta iš įvairių rūšių sėklinės bazės, galima prekiauti, lentelė.

Tuo pakeitimu tos kategorijos pritaikomos prie mokslo ir technikos žinių bei atitinkamų tarptautinių standartų pokyčių.

6 straipsnis

Reikalavimai, taikomi iš sėklinės bazės, skirtos miško genetiniams ištekliams išsaugoti, gautai MDM

Kad būtų galima prekiauti MDM, gauta iš sėklinės bazės, kuriai taikoma 18 straipsnyje nustatyta nukrypti leidžianti nuostata, turi būti įvykdytos visos šios sąlygos:

- a) iš I priede išvardytų rūšių gauta MDM gali būti prekiaujama tik jei ji yra priskiriama kategorijai „šaltinio tapatybė nustatyta“;
- b) MDM dėl savo kilmės turi būti natūraliai prisitaikiusi prie vietos ir regionų sąlygų ir
- c) MDM renkama iš visų atskirų sėklinės bazės pranešimo vienetų.

7 straipsnis

Laikinas leidimas prekiauti iš kategorijos reikalavimų neatitinkančios sėklinės bazės gauta MDM

- 1. Priėmus 2 dalyje nurodytą deleguotąjį aktą, kompetentingos institucijos gali laikinai leisti prekiauti MDM, gauta iš patvirtintos sėklinės bazės, kuri neatitinka visų 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos atitinkamos kategorijos reikalavimų.

Atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie tuos laikinus leidimus ir atitinkamas jų patvirtinimą pagrindžiančias priežastis.
- 2. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis straipsnis papildomas nustatant laikinojo leidimo suteikimo atitinkamai valstybei narei sąlygas.

Šios sąlygos yra:

  - a) tokio leidimo suteikimo pagrindimas, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti šio reglamento tikslai;

- b) ilgiausia leidimo galiojimo trukmė;
- c) prievolės, susijusios su oficialia tą leidimą naudojančių profesionaliųjų veiklos vykdytojų kontrole;
- d) 1 dalyje nurodyto pranešimo turinys ir forma.

8 straipsnis

Specialieji reikalavimai, taikomi tam tikrų rūšių, kategorijų ir tipų MDM

Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais prireikus šis reglamentas papildomas reikalavimais, taikomais kiekvienam MDM tipui, rūšiai ar kategorijai:

- a) dėl I priede išvardytų rūšių vaisių ir sėklų siuntų – rūšių švarumo;
- b) dėl I priede išvardytų rūšių ir dirbtinių hibridų augalų dalių kokybės, atsižvelgiant į bendrąsias savybes, sveikatą ir dydį;
- c) dėl tuopai (*Populus spp.*), išaugintai iš stiebo auginių arba atkarpų, taikomų išorės kokybės standartų, atsižvelgiant į stiebo auginių ir atkarpų defektus ir minimalius matmenimis;
- d) dėl I priede išvardytų rūšių ir dirbtinių hibridų sodinamosios medžiagos kokybės, atsižvelgiant į bendrąsias savybes, sveikatą ir dydį;
- e) dėl sodinamosios medžiagos, skirtos parduoti naudotojams regionuose, kuriuose vyrauja Viduržemio jūros klimatas, atsižvelgiant į augalų dydį, amžių ir, jei reikia, konteinerio dydį.

Tas deleguotasis aktas grindžiamas patirtimi, įgyta atitinkamai taikant reikalavimus kiekvieno tipo, rūšies ar kategorijos MDM dėl tikrinimo, mėginių ėmimo ir bandymo bei atskyrimo atstumų nuostatų. Tie reikalavimai tuo aktu pritaikomi atsižvelgiant į atitinkamų tarptautinių standartų raidą, technikos ir mokslo pažangą arba klimato ir ekologinius pokyčius.

9 straipsnis

Nenumatytų atvejų planas ir nacionalinis registras

1. Siekdamas užtikrinti, kad į atkuriamo miško plotus, nukentėjusius nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, miškų gaisrų, ligų ir kenkėjų protrūkių, nelaimių ar kitų įvykių, būtų tiekama pakankamai MDM, kiekviena valstybė narė atitinkamai parengia vieną ar daugiau nenumatytų atvejų planų pagal tai, kas nustatyta rengiant jų nacionalinius rizikos vertinimus pagal Sprendimo Nr. 1313/2013/ES²³ 6 straipsnio 1 dalį.

Toks nenumatytų atvejų planas parengiamas toms I priede išvardytoms medžių rūšims ir jų dirbtiniams hibridams, kurie laikomi tinkamais esamoms ir numatomoms būsimoms atitinkamos valstybės narės klimato ir ekologinėmis sąlygomis.

Nenumatytų atvejų plane atsižvelgiama į numatomą atitinkamų medžių rūšių ir jų dirbtinių hibridų pasiskirstymą ateityje, remiantis atitinkamos valstybės narės nacionalinio ir (arba) regioninio klimato modeliavimu.

---

²³ OL L 347, 2013 12 20, p. 924.

2. Valstybės narės, rengdamos tokius nenumatytų atvejų planus ir juos atnaujindamos, atitinkamame etape konsultuojasi su visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais.
3. Į kiekvieną nenumatytų atvejų planą įtraukiami šie aspektai:

- a) jei įgyvendinant nenumatytų atvejų planą susidaro padėtis, dėl kurios gali labai pristigti MDM, dalyvaujančių įstaigų vaidmuo ir atsakomybės sritys, taip pat vadovavimo grandinė ir veiksmų, kurių imsis kompetentingos institucijos, kitos valdžios institucijos, įgaliotosios įstaigos arba susiję fiziniai asmenys, laboratorijos ir profesionalieji veiklos vykdytojai, koordinavimo procedūros, įskaitant veiklos koordinavimą atitinkamai su kaimyninėmis valstybėmis narėmis ir kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis;
- b) kompetentingų institucijų prieiga prie MDM atsargų, saugomų planuojamiems nenumatytiems atvejams, profesionaliųjų veiklos vykdytojų patalpų, visų pirma miško medelynų ir MDM gaminančių laboratorijų, taip pat kitų susijusių veiklos vykdytojų ir fizinių asmenų patalpų;
- c) jei reikia, kompetentingų institucijų prieiga prie įrangos, darbuotojų, išorės ekspertų ir išteklių, kurių reikia siekiant greitai ir veiksmingai pradėti taikyti nenumatytų atvejų planą;
- d) priemonės, susijusios su informacijos apie didelį MDM trūkumą teikimu Komisijai, kitoms valstybėms narėms, atitinkamiems profesionaliesiems veiklos vykdytojams ir visuomenei, ir priemonės, kurių imamasi oficialiai patvirtinus arba įtarus didelį MDM trūkumą;
- e) duomenų apie bet kokį didelį MDM trūkumą registravimo tvarka;
- f) turimi valstybės narės vertinimai, susiję su didelio MDM trūkumo jos teritorijoje rizika ir galimu poveikiu žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatai bei aplinkai;
- g) vietovės (-ių), kurioje (-iose) susidarė didelis MDM trūkumas, geografinių ribų nustatymo principai;
- h) principai, susiję su kompetentingų institucijų ir, kai tinkama, įstaigų, valdžios institucijų, laboratorijų darbuotojų, profesionaliųjų veiklos vykdytojų ir kitų asmenų, nurodytų a punkte, mokymu.

Valstybės narės reguliariai peržiūri ir prireikus atnaujina savo nenumatytų atvejų planus, kad būtų atsižvelgta į technikos ir mokslo pažangą, susijusią su klimato modeliavimu, atsižvelgiant į numatomą atitinkamų medžių rūšių ir jų dirbtinių hibridų pasiskirstymą ateityje.

4. Valstybės narės parengia nacionalinį registrą, kuriame:
  - a) surašytos į I priedą įtrauktos medžių rūšys ir dirbtiniai hibridai, kurie yra svarbūs atsižvelgiant į dabartinės atitinkamos valstybės narės klimato ir ekologines sąlygas;
  - b) atsižvelgiama į numatomą tų medžių rūšių ir jų dirbtinių hibridų pasiskirstymą ateityje.

Per ketverius metus nuo nacionalinių registrų sudarymo dienos valstybės narės parengia nenumatytų atvejų planus, skirtus į jų registrus įtrauktoms rūšims ir dirbtiniams hibridams.

5. Valstybės narės, rengdamos nenumatytų atvejų planus, bendradarbiauja tarpusavyje ir su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, keisdamosi geriausia praktika ir patirtimi, įgyta rengiant tuos planus.
6. Valstybės narės leidžia susipažinti su savo nenumatytų atvejų planais Komisijai, kitoms valstybėms narėms ir visiems susijusiems profesionaliesiems veiklos vykdytojams, juos paskelbdamos FOREMATIS.

III SKYRIUS

PROFESIONALIŲJŲ VEIKLOS VYKDYTOJŲ IR SĖKLINĖS BAZĖS REGISTRAVIMAS BEI KILMĖS RAJONŲ RIBŲ NUSTATYMAS

10 straipsnis

Profesionaliųjų veiklos vykdytojų prievolės

1. Profesionalieji veiklos vykdytojai registruojami Reglamento (ES) 2016/2031 65 straipsnyje numatyta registre pagal to reglamento 66 straipsnį.
Jie turi būti įsisteigę Sąjungoje.
2. Profesionalieji veiklos vykdytojai savo MDM naudotojams pateikia visą būtiną informaciją apie jos tinkamumą esamoms ir numatomoms būsimoms klimato ir ekologinėms sąlygoms. Ta informacija pateikiama potencialiam pirkėjui interneto svetainėse, sodininkų vadovuose ir kitomis tinkamomis priemonėmis prieš perduodant atitinkamą MDM.

11 straipsnis

Tam tikrų kategorijų kilmės rajonų ribų nustatymas

Jeigu sėklinė bazė skirta kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ MDM gaminti, valstybės narės nustato atitinkamų rūšių kilmės rajonų ribas.

Kompetentingos institucijos rengia ir savo interneto svetainėse skelbia kilmės rajonų ribų žemėlapius. Jos leidžia susipažinti su tais žemėlapiais Komisijai ir kitoms valstybėms narėms, juos paskelbdamos FOREMATIS.

12 straipsnis

Nacionalinis registras ir nacionaliniai sėklinės bazės sąrašai

1. Kiekviena valstybė narė sudaro, skelbia ir nuolat atnaujina nacionalinį įvairių rūšių sėklinės bazės, kuri patvirtinta jos teritorijoje pagal 4 ir 19 straipsnius ir apie kurią pranešta pagal 18 straipsnį, elektroninį registrą.
Tame registre pateikiama išsami informacija apie kiekvieną patvirtintos sėklinės bazės vienetą ir unikali registro nuoroda.
Nukrypdamos nuo 4 straipsnio, kompetentingos institucijos nedelsdamos registruoja savo nacionaliniuose registruose sėklinę bazę, kuri iki ... [OL: įrašyti šio reglamento datą] buvo įregistruota jų atitinkamuose nacionaliniuose registruose, nurodytuose Direktyvos 1999/105/EB 10 straipsnio 1 dalyje, netaikydamos tame straipsnyje nustatytos registravimo procedūros.

2. Kiekviena valstybė narė sudaro, skelbia ir nuolat atnaujina nacionalinį sėklinės bazės sąrašą, kuris pateikiamas kaip nacionalinio registro santrauka. Jos leidžia susipažinti su tais elektroniniais sąrašais Komisijai ir kitoms valstybėms narėms, juos paskelbdamos FOREMATIS.
3. Valstybės narės pateikia nacionalinį sąrašą kiekvienam sėklinės bazės patvirtinimo vienetui įprasta forma. Prie kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ gali būti pateikiamas tik trumpas sėklinės bazės aprašymas pagal kilmės rajonus.

Nacionaliniuose sąrašuose visų pirma pateikiama ši informacija:

- a) botaninis pavadinimas;
- b) kategorija;
- c) sėklinė bazė;
- d) registro arba, jeigu reikia, jo santraukos nuoroda, arba kilmės rajono tapatybės kodas;
- e) sėklinės bazės vieta: trumpas pavadinimas, jeigu reikia, ir kurie nors iš šių duomenų:
  - i) kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ sėklinei bazei – kilmės rajonas ir geografinės platumos bei ilgumos ribos,
  - ii) kategorijos „atrinkta“ sėklinei bazei – kilmės rajonas ir geografinė padėtis, apibrėžta ilguma, platumą ir aukštumą, arba geografinės platumos, ilgumos ir aukštumos ribos,
  - iii) kategorijos „atitinkanti kokybės reikalavimus“ sėklinei bazei – tiksli ilguma, platumą ir aukštumą apibrėžta geografinė padėtis, kurioje sėklinė bazė yra eksploatuojama,
  - iv) kategorijos „išbandyta“ sėklinei bazei – tiksli ilguma, platumą ir aukštumą apibrėžta geografinė padėtis, kurioje sėklinė bazė yra eksploatuojama;
- f) plotas: sėklų šaltinio (-ių), medyno (-ų) arba sėklinės plantacijos (-ų) dydis;
- g) kilmė:
  - i) nuoroda, ar sėklinė bazė yra autochtoninė arba vietinė, neautochtoninė arba nevietinė, ar jos kilmė nežinoma,
  - ii) jei tai neautochtoninė arba nevietinė sėklinė bazė – kilmės nuoroda, jei ji žinoma,
- h) reikmė, kuriai MDM naudojama;
- i) jei tai kategorijos „išbandyta“ MDM, nuoroda, ar ji:
  - i) genetiškai modifikuota, ar
  - ii) yra NGM gautas augalas;
- j) jei tai kategorijų „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“ MDM – informacija apie kloną (-ų) arba klonų rinkinio (-ių) auginimo vietą, jei reikia.

13 straipsnis

Patvirtintos sėklinės bazės Sąjungos sąrašas

1. Remdamasi kiekvienos valstybės narės pagal 12 straipsnį pateiktais nacionaliniais sąrašais, Komisija gali skelbti sąrašą pavadinimu „Patvirtintos sėklinės bazės miško dauginamajai medžiagai gauti Sąjungos sąrašas“.

Tas sąrašas skelbiamas elektroniniu formatu FOREMATIS.

2. Į tą sąrašą įtraukiami duomenys, pateikti 12 straipsnio 1 dalyje nurodytuose nacionaliniuose sąrašuose, ir nurodoma naudojimo vietovė.

IV SKYRIUS PAGRINDINIS SERTIFIKATAS, ŽENKLINIMAS IR PAKAVIMAS

14 straipsnis

Pagrindinis tapatumo sertifikatas

1. Kompetentingos institucijos, gavusios profesionaliojo veiklos vykdytojo prašymą, po MDM derliaus surinkimo nuo patvirtintos sėklinės bazės, išduoda pagrindinį tapatumo sertifikatą (toliau – pagrindinis sertifikatas), kuriame pateikiama unikali sėklinės bazės registro nuoroda, taikomą visam surinktam MDM derliui.

Pagrindiniu sertifikatu patvirtinama atitikti 4 straipsnio 2 dalies reikalavimams.

Komisija įgyvendinimo aktu nustato pagrindinio MDM tapatumo sertifikato turinį ir pavyzdį:

- a) iš sėklų šaltinių ir medynų gautos MDM pagrindinio sertifikato pavyzdį;
- b) iš sėklinių plantacijų arba šeimos (-ų) tėvų gautos MDM pagrindinio sertifikato pavyzdį ir
- c) iš klonų bei klonų rinkinių gautos MDM pagrindinio sertifikato pavyzdį.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Jeigu pagal 15 straipsnio 2 dalį valstybė narė priima priemones dėl vėlesnio vegetatyvinio dauginimo, išduodamas naujas pagrindinis sertifikatas.
3. Jeigu pagal 15 straipsnio 3 dalį sudaromi mišiniai, valstybės narės užtikrina, kad būtų galima nustatyti mišinių sudedamųjų dalių registro nuorodas, taip pat išduodamas naujas pagrindinis sertifikatas arba kitas dokumentas, leidžiantis nustatyti mišinio tapatumą.
4. Jeigu 15 straipsnio 1 dalyje nurodyta siunta padalijama į mažesnes siuntas, kurios nėra vienodai apdorojamos ir yra vėliau dauginamos vegetatyviniu būdu, išduodamas naujas pagrindinis sertifikatas ir nurodomas ankstesnio pagrindinio sertifikato numeris.
5. Pagrindinis sertifikatas taip pat gali būti išduodamas elektronine forma (toliau – elektroninis pagrindinis sertifikatas).

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos elektroninių pagrindinių sertifikatų išdavimo techninės sąlygos, siekiant užtikrinti, kad jie atitiktų šio straipsnio nuostatas, o tokių elektroninių pagrindinių sertifikatų išdavimo būdas būtų tinkamas, patikimas ir veiksmingas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti šį straipsnį papildančius deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomos taisyklės dėl:
- visų veiksmų, kurių ėmėsi profesionalusis veiklos vykdytojas ir kompetentingos institucijos, kad būtų išduotas pagrindinis sertifikatas, skaitmeninio registravimo ir
  - centralizuotos platformos, jungiančios visas valstybes nares ir Komisiją, siekiant palengvinti tų įrašų tvarkymą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, sukūrimo.

15 straipsnis

Siuntos

1. Siekiant užtikrinti MDM atsekamumą iki patvirtintos sėklinės bazės, nuo kurios buvo surinktas jos derlius, visuose gamybos etapuose MDM atskiriama pagal atskirus sėklinės medžiagos patvirtinimo vienetus. MDM derlius renkamas nuo tų atskirų patvirtinimo vienetų ir parduodama siuntomis, kurios turi būti pakankamai vienodos ir pažymėtos kaip besiskiriančios nuo kitų MDM siuntų.

Kiekviena MDM siunta pažymima nurodant šiuos duomenis:

- siuntos numerį;
  - pagrindinio sertifikato kodą ir numerį;
  - botaninį pavadinimą;
  - MDM kategoriją;
  - sėklinę bazę;
  - registro nuorodą arba kilmės rajono tapatybės kodą;
  - jei tai kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ ir „atrinkta“ arba kita MDM, jeigu tikslinga – kilmės rajoną;
  - jeigu tikslinga, nurodoma, ar sėklinė bazė yra autochtoninė arba vietinė, neautochtoninė arba nevietinė, ar jos kilmė nežinoma;
  - jei tai sėklinė miško medžiaga – subrendimo metus;
  - sodinamosios medžiagos – sodinukų arba ataugų – amžių ir tipą, nepaisant to, ar tai pakirstos jų šaknys, ar jie persodinti, ar sudėti į konteinerius;
  - jei tai kategorijos „išbandyta“ MDM, nurodoma, ar ji yra:
    - genetiškai modifikuota,
    - NGM gautas augalas.
2. Nedarant poveikio šio straipsnio 1 daliai ir 5 straipsnio 1 dalies c punktui, valstybės narės atskirai saugo MDM, kuri vėliau dauginama vegetatyviniu būdu, ir ją atitinkamai pažymi. Tokios MDM derlius turi būti surinktas nuo vieno patvirtinimo vieneto, priklausančio kategorijoms „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“. Tokiais atvejais gauta MDM priskiriama prie tos pačios kategorijos kaip ir pirminė MDM.
3. Nedarant poveikio 1 daliai, MDM maišoma laikantis šių sąlygų:

- a) sudarant kategorijų „šaltinio tapatybė nustatyta“ arba „atrinkta“ mišinius, MDM turi būti gauta iš dviejų ar daugiau patvirtinimo vienetų viename kilmės rajone;
- b) jeigu viename kilmės rajone sudaromi iš sėklų šaltinių ir medynų, priskiriamų kategorijai „šaltinio tapatybė nustatyta“, gautos MDM mišiniai, tokia nauja mišinio siunta sertifikuojama nurodant „MDM, gauta iš sėklų šaltinio“;
- c) jeigu sudaromi MDM, gautos iš neautochtoninės arba nevietinės sėklinės bazės, ir MDM, gautos iš nežinomos kilmės sėklinės bazės, mišiniai, tokia nauja mišinio siunta sertifikuojama nurodant „kilmė nežinoma“;
- d) jeigu sudaromi MDM, gautos iš to paties patvirtinimo vieneto, subrendusio skirtingais metais, mišiniai, registruojami faktiniai brandinimo metai ir MDM dalis kiekvienais metais.

Jeigu mišiniai sudaromi pagal pirmos pastraipos a, b arba c punktus, kilmės rajono tapatybės kodą galima pakeisti registro nuoroda, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalies f punkte.

16 straipsnis

Oficiali etiketė

1. Kompetentinga institucija kiekvienai MDM siuntai išduoda oficialią etiketę, kuria patvirtinama tos MDM atitiktis 5 straipsnyje nurodytiems reikalavimams.
2. Kompetentingos institucijos leidžia profesionaliajam veiklos vykdytojui atspausdinti oficialią etiketę po to, kai kompetentinga institucija patvirtina, kad ta MDM atitinka 5 straipsnyje nurodytus reikalavimus. Profesionaliajam veiklos vykdytojui leidžiama atspausdinti tą etiketę, jei kompetentinga institucija, remdamasi audito rezultatais, padaro išvadą, kad veiklos vykdytojas turi infrastruktūrą ir išteklius oficialiai etiketei spausdinti.
3. Kompetentinga institucija vykdo reguliarią kontrolę, kad patikrintų, ar profesionalusis veiklos vykdytojas laikosi 2 dalyje nurodytų reikalavimų.
Jeigu, suteikusi 2 dalyje nurodytą leidimą, kompetentinga institucija nustato, kad profesionalusis veiklos vykdytojas nesilaiko toje dalyje nurodytų reikalavimų, ji nedelsdama leidimą panaikina arba atitinkamai pakeičia.
4. Oficialioje etiketėje pateikiama ne tik informacija, kurios reikalaujama pagal 15 straipsnio 1 dalį, bet ir visa ši informacija:
  - a) pagrindinio sertifikato, išduoto pagal 14 straipsnio nuostatas, numeris (-iai) arba kito dokumento, pagal kurį galima nustatyti mišinio tapatumą ir kurį galima gauti pagal 14 straipsnio 3 dalies nuostatas, nuoroda;
  - b) profesionaliojo veiklos vykdytojo pavadinimas;
  - c) tiekiamas kiekis;
  - d) jei tai kategorijos „išbandyta“ MDM, kurios sėklinė bazė patvirtinta pagal 4 straipsnį, žymima žodžiais „laikiniai patvirtinta“;
  - e) nurodoma, ar MDM buvo dauginta vegetatyviniu būdu.
5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi šie oficialios etiketės elementai:

- a) oficialios etiketės turinys;
- b) papildoma informacija apie sėklas ir mažus sėklų kiekius;
- c) konkrečių kategorijų ar kitų tipų MDM etiketės spalva;
- d) papildoma informacija apie konkrečias gentis arba rūšis.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6. Oficiali etiketė taip pat gali būti išduodama elektronine forma (toliau – elektroninė oficiali etiketė).

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos elektroninių oficialių etikečių išdavimo techninės sąlygos, siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų šio straipsnio nuostatas, o tokių oficialių etikečių išdavimo būdas būtų tinkamas, patikimas ir veiksmingas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti šį straipsnį papildančius deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomos taisyklės dėl:

- a) visų veiksmų, kurių ėmėsi profesionalieji veiklos vykdytojai ir kompetingos institucijos, kad būtų išduotos oficialios etiketės, skaitmeninio registravimo;
- b) centralizuotos platformos, jungiančios valstybes nares ir Komisiją, siekiant palengvinti tų įrašų tvarkymą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, sukūrimo.

17 straipsnis

Sėklinės miško medžiagos pakuotės

Sėklinė miško medžiaga gali būti parduodama tik sandariose pakuotėse, kurios tampa netinkamos naudoti pakuotę atidarius.

V SKYRIUS NUKRYPTI NUO 4 STRAIPSNIO LEIDŽIANČIOS NUOSTATOS

18 straipsnis

Nuostata, leidžianti nukrypti nuo reikalavimo, kad miško genetiniams ištekliams išsaugoti skirta sėklinė bazė privalo būti patvirtinta

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio 1 ir 2 dalių, norint nacionaliniame registre įregistruoti miškų genetiniams ištekliams išsaugoti skirtą sėklinę bazę, kompetentingų institucijų patvirtinimo gauti nereikia.
2. Visi profesionalieji veiklos vykdytojai, registruojantys miškų genetiniams ištekliams išsaugoti skirtą sėklinę bazę, praneša apie tą sėklinę bazę atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai.
3. Apie 1 dalyje nurodytą sėklinę medžiagą kompetentingoms institucijoms pranešama FOREMATIS formatu.

Apie sėklinę bazę pranešama nurodant pranešimo vienetą.

Kiekvienam pranešimo vienetui nacionaliniame registre priskiriama unikali registro nuoroda.

Tame pranešime pateikiama tokia informacija:

- a) botaninis pavadinimas;
  - b) kategorija;
  - c) sėklinė bazė;
  - d) registro arba, jeigu reikia, jo santraukos nuoroda, arba kilmės rajono tapatybės kodas;
  - e) vieta: jei tikslinga, trumpas pavadinimas ir kilmės rajonas bei geografinės platumos, ilgumos ir aukštumos ribos;
  - f) plotas: sėklų šaltinio (-ių) arba medyno (-ų) dydis;
  - g) kilmė: nuoroda, ar sėklinė bazė yra autochtoninė arba vietinė, neautochtoninė arba nevietinė, ar jos kilmė nežinoma. Jei tai neautochtoninė arba nevietinė sėklinė bazė – kilmės nuoroda, jei ji žinoma;
  - h) reikmė: genetinių išteklių išsaugojimas ir tausūs naudojimas.
4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos konkrečios sąlygos, susijusios su to pranešimo reikalavimais ir turiniu. Tuose įgyvendinimo aktuose atsižvelgiama į taikytinų tarptautinių standartų pokyčius, ir jie priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

19 straipsnis

Profesionaliųjų veiklos vykdytojų atliekamas sėklinės bazės, skirtos kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ MDM gaminti, patvirtinimas

Nukrypdomos nuo 4 straipsnio 1 ir 2 dalių, valstybės narės gali leisti profesionaliesiems veiklos vykdytojams patvirtinti tam tikrų rūšių sėklinę bazę, skirtą kategorijos „šaltinio tapatybė nustatyta“ MDM gaminti, jei įvykdytos šios sąlygos:

- a) kilmės rajonui, kuriame yra sėklinė bazė, būdingos ekstremalios meteorologinės sąlygos ir
- b) tos oro sąlygos daro poveikį sėklinės bazės dauginimosi ciklui, todėl MDM derlius nuo tos sėklinės bazės surenkamas rečiau.

Tokį leidimą tvirtina Komisija.

20 straipsnis

Laikinas sėklinės bazės, skirtos kategorijos „išbandyta“ MDM gaminti, patvirtinimas

Nukrypstant nuo 4 straipsnio 2 dalies, valstybės narės visoje savo teritorijoje arba jos dalyje ne ilgesniam kaip dešimties metų laikotarpiui gali leisti patvirtinti sėklinę bazę, skirtą kategorijos „išbandyta“ MDM gaminti, jeigu remiantis genetinio įvertinimo arba lyginamųjų bandymų, nurodytų V priede, preliminariais rezultatais galima manyti, jog, užbaigus bandymus, sėklinė bazė atitiks reikalavimus, leidžiančius ją patvirtinti pagal šį reglamentą.

21 straipsnis

Laikini tiekimo sunkumai

1. Siekdama įveikti laikinus bendro MDM tiekimo sunkumus, kylančius vienoje ar keliuose valstybėse narėse, Komisija, gavusi bent vienos susijusios valstybės narės prašymą, gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuos laikinai leidžia valstybėms narėms patvirtinti vienos ar kelių rūšių MDM, gautą iš sėklinės bazės, kuri atitinka mažiau griežtus reikalavimus nei nustatyti 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse, ir leisti ja prekiauti.
2. Kai Komisija veikia pagal 1 dalį, pagal 16 straipsnio 1 dalį išduotoje oficialioje etiketėje nurodoma, kad atitinkama MDM buvo gauta iš sėklinės bazės, atitinkančios mažiau griežtus reikalavimus nei nustatyti 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse.
3. 1 dalyje nurodytas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

22 straipsnis

Laikini eksperimentai ieškant geresnių alternatyvų šio reglamento nuostatomis

1. Nukrypdama nuo 1, 4 ir 5 straipsnių, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus dėl laikinų eksperimentų organizavimo ieškant geresnių alternatyvų šio reglamento nuostatomis dėl rūšių ar dirbtinių hibridų, kurioms jis taikomas, sėklinės bazės patvirtinimo ir MDM gamybos bei prekybos reikalavimų.

Tie eksperimentai gali būti atliekami kaip techniniai arba moksliniai tyrimai, per kuriuos nagrinėjamas naujų reikalavimų pagrįstumas ir tinkamumas, palyginti su šio reglamento 1, 4 ir 5 straipsniuose nustatytais reikalavimais.

2. 1 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ir juose nurodomas vienas ar daugiau iš šių dalykų:
  - a) atitinkama rūšis arba dirbtiniai hibridai;
  - b) su kiekviena rūšimi arba dirbtiniu hibridu susijusių eksperimentų sąlygos;
  - c) eksperimento trukmė;
  - d) dalyvaujančių valstybių narių stebėsenos ir ataskaitų teikimo prievolės.

Tuose aktuose atsižvelgiama į šių metodų raidą:

- a) sėklinės bazės kilmės nustatymo metodų, įskaitant biomolekulinių metodų taikymą;
- b) miško genetinių išteklių išsaugojimo ir tausaus naudojimo metodų, atsižvelgiant į taikytinus tarptautinius standartus;
- c) dauginimo ir gamybos metodų, įskaitant inovatyvių gamybos procesų naudojimą;
- d) sėklinės bazės sudedamųjų dalių kryžminimo schemų projektavimo metodų;
- e) sėklinės bazės ir MDM savybių vertinimo metodų;
- f) atitinkamos MDM kontrolės metodų.

Tie aktai pritaikomi prie atitinkamos MDM gamybos metodų raidos ir turi būti pagrįsti visais valstybių narių atliktais lyginamaisiais tyrimais ir bandymais.

3. Komisija peržiūri tų eksperimentų rezultatus ir juos apibendrina ataskaitoje, prireikus nurodydama, ar reikia iš dalies pakeisti 1, 4 arba 5 straipsnius.

23 straipsnis

Leidimas nustatyti griežtesnius reikalavimus

1. Nukrypdama nuo 4 straipsnio, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais valstybėms narėms leidžiama visoje atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba jos dalyje nustatyti griežtesnius nei nurodytieji tame straipsnyje reikalavimus dėl sėklinės bazės patvirtinimo ir MDM gamybos reikalavimų. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. Siekdamas gauti 1 dalyje nurodytą leidimą valstybės narės pateikia Komisijai prašymą, kuriame išdėsto:
  - a) siūlomų reikalavimų nuostatų projektą;
  - b) tokių reikalavimų būtinumo ir proporcingumo pagrindimą.
3. 1 dalyje nurodytas leidimas suteikiamas tik jei įvykdytos visos šios sąlygos:
  - a) prašomomis priemonėmis užtikrinamas bent vienas iš šių dalykų:
    - i) atitinkamos MDM kokybės kontrolės metodų patobulinimas,
    - ii) aplinkos apsauga: prisitaikymas prie klimato kaitos, indėlis saugant biologinę įvairovę arba miškų ekosistemų atkūrimas;
  - b) prašomos priemonės yra būtinos ir proporcingos jų tikslui pagal a punktą ir
  - c) priemonės yra pagrįstos atsižvelgiant į konkrečias atitinkamos valstybės narės klimato ir ekologines sąlygas.
4. Jeigu valstybės narės patvirtino papildomus ar griežtesnius reikalavimus pagal Direktyvos 1999/105/EB 7 straipsnį, atitinkamos valstybės narės ne vėliau kaip ... [vieni metai po *šio reglamento taikymo pradžios dienos*] tas priemones peržiūri ir jas panaikina arba iš dalies pakeičia, kad jos atitiktų šį reglamentą.

Apie tokius veiksmus ji praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

VI SKYRIUS MDM IMPORTAS

24 straipsnis

Importas remiantis Sąjungos lygiavertiškumu

1. MDM iš trečiųjų šalių į Sąjungą gali būti importuojama tik jei pagal 2 dalį nustatoma, kad ji atitinka reikalavimus, lygiaverčius taikomiesiems MDM, kuri gauta ir kuria prekiaujama Sąjungoje.
2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nusprendžia, ar trečiojoje šalyje gauta konkrečių genčių, rūšių ar kategorijų MDM atitinka reikalavimus, lygiaverčius taikomiesiems MDM, kuri gauta ir kuria prekiaujama Sąjungoje, remdamasi visais šiais aspektais:
  - a) nuodugniai išnagrinėta atitinkamos trečiosios šalies pateikta informacija ir duomenimis ir
  - b) teigiamais atitinkamoje trečiojoje šalyje Komisijos atlikto audito rezultatais (jei Komisija mano, kad toks auditas yra būtinas);

- c) faktų, ar ta trečioji šalis yra EBPO tarptautinei prekybai skirtos miško dauginamosios medžiagos sertifikavimo schemos dalyvė.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Priimdama 1 dalyje nurodytus sprendimus Komisija atsižvelgia į tai, ar atitinkamoje trečiojoje šalyje taikomomis sėklinės bazės patvirtinimo ir registravimo bei tolesnės MDM ruošos iš tos sėklinės bazės sistemomis suteikiamos tokios pačios garantijos, kokios numatytos 4 ir 5 straipsniuose ir, kai taikoma, 11 straipsnyje, kai ta MDM priskiriama kategorijoms „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ ir „išbandyta“.

25 straipsnis

Pranešimas apie importuojamą MDM ir jos sertifikatai

1. Profesionalieji veiklos vykdytojai, importuojantys MDM į Sąjungą, iš anksto informuoja atitinkamą kompetentingą instituciją apie importą naudodamiesi Reglamento (ES) 2017/625 131 straipsnyje nurodyta oficialios kontrolės informacijos valdymo sistema (IMSOC).
2. Su importuojama MDM pateikiami visi šie dokumentai:
  - a) pagrindinis sertifikatas arba kitas oficialus sertifikatas, išduotas trečiosios kilmės šalies;
  - b) oficiali etiketė ir
  - c) įrašai su išsamia informacija apie tą MDM, kuriuos pateikė profesionalūs veiklos vykdytojas toje trečiojoje šalyje.
3. Importavus MDM kaip nurodyta 1 dalyje, atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija pakeičia:
  - a) 2 dalies a punkte nurodytą pagrindinį sertifikatą arba oficialų sertifikatą nauju pagrindiniu sertifikatu, išduotu atitinkamoje valstybėje narėje, ir
  - b) 2 dalies b punkte nurodytą oficialią etiketę nauja oficialia etikete, išduota atitinkamoje valstybėje narėje.

VII SKYRIUS PROCEDŪRINĖS NUOSTATOS

26 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 2 straipsnio 2 dalyje, 4 straipsnio 2 ir 6 dalyse, 5 straipsnio 3 dalyje, 7 straipsnio 2 dalyje, 8 straipsnio 1 dalyje, 14 straipsnio 6 dalyje ir 16 straipsnio 7 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo ... [*šio reglamento įsigaliojimo dienos*]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos

Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 2 dalyje, 4 straipsnio 2 ir 6 dalyse, 5 straipsnio 3 dalyje, 7 straipsnio 2 dalyje, 8 straipsnio 1 dalyje, 14 straipsnio 6 dalyje ir 16 straipsnio 7 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 2 straipsnio 2 dalį, 4 straipsnio 2 ir 6 dalis, 5 straipsnio 3 dalį, 7 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 1 dalį, 14 straipsnio 6 dalį ir 16 straipsnio 7 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

27 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas, įsteigtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002²⁴ 58 straipsnio 1 dalimi. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011²⁵.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

---

²⁴ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

²⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

VIII SKYRIUS

Ataskaitų teikimas, sankcijos ir reglamentų (ES) 2016/2031 ir 2017/625 pakeitimai

28 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Ne vėliau kaip... [*Leidinių biurui: įrašyti datą – 5 metai po šio reglamento taikymo pradžios dienos*], o vėliau kas penkerius metus valstybės narės Komisijai pateikia ataskaitą dėl:

- a) sertifikuotos MDM kiekių per metus;
- b) patvirtintų nacionalinių nenumatytų atvejų planų, skirtų pasirengti MDM tiekimo sunkumams, skaičiaus ir laiko, kurio reikia, kad tie nenumatytų atvejų planai būtų pradėti taikyti;
- c) interneto svetainių ir (arba) nacionalinių sodininkų vadovų, kuriuose pateikiama informacija apie tai, kur geriausia sodinti MDM, skaičiaus;
- d) remiantis Sąjungos lygiavertiškumu iš trečiųjų šalių importuotos MDM kiekio pagal atskiras gentis ir rūšis;
- e) pagal 29 straipsnį nustatytų sankcijų.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas šio straipsnio 1 dalyje numatytos ataskaitos teikimo techninis formatas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

29 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato veiksmingų, proporcingų ir atgrasomų sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie tas taisykles, priemones ir visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad finansinės sankcijos, taikomos už šio reglamento pažeidimus, padarytus užsiimant nesąžininga arba klaidinančia praktika, atspindėtų, laikantis nacionalinės teisės, bent profesionaliojo veiklos vykdytojo gautą ekonominę naudą arba, kai tikslinga, profesionaliojo veiklos vykdytojo apyvartos procentinę dalį.

30 straipsnis

Reglamento (ES) 2016/2031 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2016/2031 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 37 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:
  - „4. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo, kai tinkama, nustatomos priemonės, kad būtų užkirstas kelias Sąjungos reguliuojamų nekarantininių kenkėjų patekimui ant atitinkamų sodinti skirtų augalų, kaip nurodyta šio reglamento 36 straipsnio f punkte. Tos priemonės, kai tinkama, turi būti susijusios su tų augalų įvežimu į Sąjungą ir vežimu joje.“;

2) 83 straipsnis papildomas šia dalimi:

„5a. Jei sodinti skirti augalai yra išauginti arba parduodami kaip priklausantys kategorijoms „šaltinio tapatybė nustatyta“, „atrinkta“, „atitinkanti kokybės reikalavimus“ arba „išbandyta“, kaip nurodyta Reglamente (ES).../...*+, atskiros formos augalo pasas įtraukiamas į oficialią etiketę, parengtą pagal atitinkamas to reglamento nuostatas.

Kai taikoma ši dalis,

- a) augalo pase, kuris skirtas vežimui Sąjungos teritorijoje, nurodomi šio reglamento VII priedo E ir F dalyse nustatyti duomenys;
- b) augalo pase, kuris skirtas įvežimui į saugomą zoną ir vežimui joje, nurodomi šio reglamento VII priedo H dalyje nustatyti duomenys.“;

---

* Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... ... (OL...)“;

+ OL: į tekstą įrašyti šio reglamento numerį ir institucijas, o išnašoje pateikti šio reglamento numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą.

3) VII priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento VII priedą.

31 straipsnis

Reglamento (ES) 2017/625 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2017/625 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo punktu:

„1) miško dauginamosios medžiagos gamyba ir prekyba.“;

2) 3 straipsnis papildomas šiuo punktu:

„52) miško dauginamoji medžiaga – medžiaga, apibrėžta ... Reglamento (ES) .../...
*+ 3 straipsnio 1 dalyje;

---

* Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... ... (OL...)“;

+ OL: į tekstą įrašyti šio reglamento numerį ir institucijas, o išnašoje pateikti šio reglamento numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą.

3) po 22a straipsnio įterpiamas šis straipsnis:

„22b straipsnis

Konkrečios taisyklės dėl oficialios kontrolės ir dėl veiksmų, kurių imasi kompetentingos institucijos dėl miško dauginamosios medžiagos

1. Oficiali kontrolė, kuria siekiama patikrinti, ar laikomasi 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų taisyklių, apima miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos bei veiklos vykdytojų, kuriems taikomos tos taisyklės, oficialią kontrolę.
2. Komisijai pagal 144 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant taisykles dėl miško

dauginamosios medžiagos oficialios kontrolės, kuria siekiama patikrinti, ar laikomasi toms prekėms taikytinų 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų Sąjungos taisyklių, vykdymo ir dėl veiksmų, kurių imasi kompetentingos institucijos atlikus tą oficialią kontrolę.

Tais deleguotaisiais aktais nustatomos taisyklės dėl:

- a) konkrečių tokios oficialios kontrolės vykdymo reikalavimų, taikomų tam tikros miško dauginamosios medžiagos, kuriai taikomos 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytos taisyklės, gamybai ir prekybai Sąjungoje, siekiant reaguoti į Sąjungos taisyklių, taikomų konkrečios kilmės ar kilmės vietos miško dauginamajai medžiagai, nesilaikymą;
  - b) konkrečių tokios oficialios kontrolės vykdymo reikalavimų, taikomų profesionaliųjų veiklos vykdytojų veiklai, susijusiai su tam tikros miško dauginamosios medžiagos, kuriai taikomos 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytos taisyklės, gamyba, siekiant reaguoti į Sąjungos taisyklių, taikomų konkrečios kilmės ar kilmės vietos miško dauginamajai medžiagai, nesilaikymą, ir
  - c) atvejų, kai kompetentingos institucijos dėl konkrečių reikalavimų nesilaikymo turi imtis vienos ar daugiau 137 straipsnio 2 dalyje ir 138 straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių.
3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl augalų dauginamosios medžiagos oficialios kontrolės, siekiant patikrinti, ar laikomasi 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų Sąjungos taisyklių, taikytinų toms prekėms, vykdymo ir veiksmų, kurių imasi kompetentingos institucijos po tokios oficialios kontrolės, vienodos praktinės tvarkos, susijusios su:
- a) vienodu minimaliu tokios oficialios kontrolės dažnumu, kai minimalaus lygio oficiali kontrolė būtina siekiant reaguoti į pripažintą vienodą konkrečios kilmės ar kilmės vietos miško dauginamajai medžiagai taikomų taisyklių nesilaikymo riziką;
  - b) kompetentingų institucijų vykdomos veiklos vykdytojų, įgaliotų išduoti oficialias etiketes oficialiai prižiūrint, oficialios kontrolės dažnumu pagal Reglamento (ES) .../...*+ 16 straipsnio 1 dalį.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 145 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

---

* Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... ... (OL...).“

+ OL: į tekstą įrašyti šio reglamento numerį ir institucijas, o išnašoje pateikti šio reglamento numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32 straipsnis

Direktyvos 1999/105/EB panaikinimas

Direktyva 1999/105/EB panaikinama.

Nuorodos į panaikintą aktą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal VIII priede pateiktą atitikties lentelę.

33 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ... [*treji metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos*].

Jis yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė